

Her brehd liq

Awg meh he lehq phehq peg che awg lawn

Awg kawd maq teq ha khuhn kheh ceha huh ve Khreq yad awg mor haq su du deh jad che haq gha khanr chehd che awg yand awg khuhn, liq che te koz haq buhq tuhz lar che yaog. Gha khanr chehd che awg ceng haq te lehq Khreq yad awg gha lia saw suh lawq lawq mad gag ser liz, hehd jad che awg khehq khuhn chehd chehd che yaog. Liq che te koz awr Lehr, Yud daq chaw phehq che Khreq yad teq pa i hehd ve yonr che ted ceng haq chid bag lar haz lehq, Yud daq chaw ve a kor pi che awg lid geh kawq phuhz koeq tug duhd chehd che chaw teq pa haq buhq vid lar che haq sur che yaog. Kheh te cheaq te lehq, Yer suq Khreq vawr Jawd mawd Ghig sa he lehq Thaer khuhq par phehq che haq i hehd kha sehax yonr yeg vid tug, buhq var awr Lehr liq che te koz haq buhq lehq i hehd haq awg ghad pid che yaog.

Buhq var he lehq buhq che awg yand

Liq che ve te koz haq buhq sehr phad vawr, yawd ved awg meh mad buhq lar lawz liz, liq che haq awg kawd gha haq yug che chaw teq pa awr Lehr yawd haq kha sehax sir chehd che yaog. Awg yand laex khuhq phanr lag che awg khuhn, Pawd loq haq liq che te koz buhq var yaog lehd su sawnr lar che yaog. Kheh ma khuhd Khreq yad ve yonr khad haq kawq ghu te peg

khaz nuhr, chaw mad awr ver Pawd loq yawd liq che ve te koz haq buhq lar che ma hez hawg lehd koz che yaog. Ar Pawd loq he lehq Bar nar baq ix mag te ghad ma hez ver, te ghad buhq lar che yaog lehd koz che yaog. Liq che ve te koz awr lehr, Yer ruq sar lehn med mad luq ser huh A.D. 70 khuhq thad huh buhq lar che yaog.

A yed ir che awg lawn he lehq awg lawn kha peg

Her brehd liq che ve khuhn a yed ir jad che awg lawn nux maz vawr, Yer suq Khreq awr lehr, ir jad muh jad che kand pax phehq che he lehq peh lawq jad che ted ceng phehq che yaog. Yer suq Khreq awr lehr Ghig sa kheha pehar che awg bon haq pheq mar ax lar lehq awg bon u ve ve awg kanr te sehr phad phehq che yaog. Liq phu che ve awg kawd ted tawn khuhn koz lar che, Khreq awr lehr Ghig sa ve awg hoq awg han kha peg awg leh med te pawz pheq mar ax lar che ted ceng phehq che yaog. Her brehd liq che awr lehr, “Che haq keh daq che awg ceng teq pa ve liq,” lehd koz gha che yaog. Awg lawn ghod ver, Her lar saq ve liq mehz “haq keh daq che” he lehq “haq keh ir che muh che” koz che liq mehz che ve nid mehz awr lehr, liq che ve te koz awg khuhn 15 pawz kha gag buhq lar che yaog. Kheh te lehq liq mehz che ve haq caz daq che hend yug tug awg khad liz, liq che khuhn ted kag gha lia lo cawg chehd che yaog.

Awg lawn nux

1. Khreq ir jad muh jad che awg lawn haq pheq mar lar che (1:1-4)

2. Yer suq Khreq muhd nuh maq cuh yad haq keh ir che muh che (1:5-2:18)
3. Yer suq Khreq Mod ser haq keh ir che muh che (3:1-4:13)
4. Yer suq Khreq paw khod Ar ronr ve awg khad khuhn ve paw khod teq pa haq keh ir che muh che (4:14-7:28)
5. Yer suq Khreq tand tug awg gha lia haq keh daq jad kehg jad che (8:1-10:39)
6. Yonr che awg pun yeg khanr tug lawg khawx che (11:1-12:29)
7. Awg leh med ve tawd (13:1-25)

Ghig sa yawd ved Yad phu haq cud lehq koz mar lar peg che awg lawn

¹ Ghig sa awr lehr, a mig thad lo cuh kar var teq pa haq cud lehq, laex ceng haq cud lehq a pux a pi teq pa haq laex pawz tawd yaw vid che yaog.

² A meha awg leh med ve awg ni awg hax che awg khuhn,* yawd ved Yad phu haq cud lehq, yawd a nig haq tawd kawq yawa peg che yaog. Awg sinx awg gha lia haq cad sehr phad phehq tug, Yad phu u ve haq Ghig sa lez yug lar che yaog. Ghig sa yawd haq cud lehq, mig gig he lehq muhd nuh maq awg gha lia haq te phanr lar che yaog.

³ Yad phu awr lehr, Ghig sa ve awg mig awg phond haq paw tuhaz lehq, Ghig sa ni ma tar che heh te lehq, yawd tar che yaog. Kand pax

* **1:2 1:2 A meha awg leh med ve awg ni awg hax che awg khuhn** Liq che haq buhq chehd che awg yand haq koz che yaog.

kha peh cawg che yawd ved tawd khuhd haq cud lehq, kha cawg che awg gha lia haq yawd haq sax chehd che yaog. Chaw yad ve vend bax teq pa haq yawd chuhd kha vehr khaz nuhr, muhd nuh maq lo chehd che kand pax ir sehr phad ve laq yaq awr pax awr huh yawd mi chehd che yaog.

Muhd nuh maq cuh yad teq pa haq keh Yad phu ir che

⁴ Kheh te cheaq te lehq, Yad phu awr lehr, muhd nuh maq cuh yad teq pa haq keh liz ir che yaog. Che ve heh te lehq yawd gha lar che awg meh liz i hehd ve awg meh[†] haq keh daq jad che yaog.

⁵ †“Nawg awr lehr ngag ved Yad phu yaog.

Yaq ni ngag nawg ved Awr pa phehq vehr che yaog,”

lehz Ghig sa awr lehr, muhd nuh maq cuh yad a sug te ghad haq koz vid jawa le. Ma hez ver,

†“Ngag awr lehr yawd ved awr pa phehq lehq, yawd ngag ved yad phehq tug yaog,”

lehz Ghig sa awr lehr, muhd nuh maq cuh yad a sug te ghad haq koz vid jawa le.

⁶ Kheh te lehq, yad kaog[‡] haq mig gig khod-aq lo lag peha che te yand,

†“Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad awg gha lia yawd haq a kor pi lor,”

lehz yawd koz vid che yaog.

† **1:4 1:4 awg meh** Yud daq chaw awg pun awg meh awr lehr, yawd ved awg ton, awg lid awg khad he lehq yawd te che kanx haq pheq mar che yaog lehz yonr che yaog. Khiz 17:5 † **1:5 1:5a** Chid 2:7 † **1:5 1:5b** 2Sm 7:14 ‡ **1:6 1:6 yad kaog** Yer suq haq koz che yaog. † **1:6 1:6** Bon 32:43

7 Muhd nuh maq cuh yad teq pa awg lawn Ghig sa koz che,

†“Yawd ved cuh yad teq pa haq muhd huh heh te vid lehq,

yawd ved awg ceg teq pa haq a mir ha heh te vid che yaog,”

lehz yawd koz lar che yaog.

8 Kheh ma khuhd, Yad phu ve awg lawn che kheh koz che,

†“Ghig sa-og, nawg ved kaw jaw co co taer taer yeg chehd che yaog.

Nawg ved muhd mig haq thed-e ghad cawd-aw ghad nawg uq penr che yaog.

9 Nawg thed che cawd che haq haq lehq,

ma thed ma cawd che haq cand che yaog.

Kheh te cheaq te lehq nawg ved Ghig sa awr lehr, nawg ved awg chawd teq pa haq

puhr vid che haq keh, ha lehq che nag mand nawg haq yawd puhr ax che yaog,”

lehd koz che yaog.

10 Kheh te lehq,

†“Jawd mawd Ghig sa-og, awg kawd maq thad nawg mig gig haq te phanr lar lehq,

muhd nuh maq haq liz nawg ved laq kuhr te phanr lar che yaog.

11 U ve teq pa lug vehr tug yaog.

Kheh ma khuhd, nawg vawr khar thad liz yeg chehd tug yaog.

U ve awg gha lia beg ke heh te pir vehr tug yaog.

12 A poq nux haq loq lar che heh te lehq,

† 1:7 1:7 Chid 104:4 † 1:8 1:8-9 Chid 45:6-7 † 1:10 1:10-12 Chid 102:25-27

u ve teq pa haq nawg loq lehq kawq pa vid
tug yaog.
Kheh ma khuhd, nawg khar thad liz kha sur suar
te lehq,

nawg co co taer taer teq chehd che yaog,”
lehd koz che yaog.

¹³ U ve haq keh liz,

†“Nawg ved cand par teq pa haq
nawg ved khi kud awg huhx lo ngag tar thad
kha gag,

ngag ved laq yaq awr pax awr huh mi lar-oq,”
lehz Ghig sa awr lehr muhd nuh maq cuh yad a
sug te ghad haq koz vid jawa le.

¹⁴ Muhd nuh maq cuh yad awg gha lia vawr,
thaer khuhq che awg sinx§ haq gha cad tug chaw
teq pa awg pun kanx te tug, cuh lar che awg ha
teq pa phehq che ma hez hawg la.

2

Ir jad che thaer khuhq che

¹ Kheh te cheaq te lehq, a nig gha kad lar peg
che* tawd khuhd teq pa awg khuhn maq gha vid
veh tug, tawd khuhd u ve teq pa haq lex lehq kha
nehax na yur-oq.

² Muhd nuh maq cuh yad teq pa haq cud lehq
Ghig sa koz vid che tawd khuhd teq pa cawd che
haq te lehq, tawd khuhd u ve teq pa haq te yaq
lehq maq na yug che awg ceng gha lia haq kenr
daq che heh yawd cir yanr vid che yaog.

† **1:13 1:13** Chid 110:1 § **1:14 1:14** *thaer khuhq che awg sinx*

Co tiq ha tiq gha che haq koz che yaog. * **2:1 2:1** *a nig gha
kad lar peg che* Ha lehq che bon khuhd haq koz che yaog.

³ Kheh te lehq, ir jad che thaer khuhq che che ve haq a nig mad haq yug ver, a nig khawd-ehg kheh te pong gha tuawg le. Thaer khuhq che awg lawn che ve awg kawd maq thad liz Jawd mawd Yer suq koz lar lehq, gha kad che chaw teq pa awr lehr, “Awg lawn che ve awg cehg mag cawd che yaog,” lehz a nig haq kawq koz ax che yaog.

⁴ Ghig sa liz, awg hez he lehq and tug teq pa awg khuhn lehd ma koz, kand pax ir che kanx teq pa awg khuhn lehd ma koz, yawd ved a lor cawd che heh Daq che kehg che Awg ha phu ve laq sawnr teq pa pehg vid che awg khuhn lehd ma koz, i hehd geh teq geha sax khiz khanr che yaog.

Thaer khuhq vid lehq sir kae vid sehr phad

⁵ Awg lawn ghod ver, a meha a nig koz chehd che, awg khaz nuhr cawag tug mig gig che haq muhd nuh maq cuh yad teq pa awg huhx lo Ghig sa teh lar che ma hez.

⁶ Liq phu ted kag awg khuhn chaw te ghad† kheh te sax khiz khanr lehq koz che,

†“Nawg chaw yad haq duhd ngawx tug,
chaw yad awr lehr a thoq ted ceng phehq
cheawg le.

Nawg chaw yad ve yad haq
ngawx haq sax tug, chaw yad ve yad awr
lehr a thoq ted ceng phehq cheawg le.

⁷ Nawg yawd haq muhd nuh maq cuh yad
teq pa awg huhx lo a cehax lehax

† 2:6 2:6 *chaw te ghad* Dar viq haq koz che yaog. Chid 8:4-6

† 2:6 2:6-8 Chid 8:4-6

nehg vid lehq, tar ir yawz yan che he lehq awg mig awg phond, si ux cuhr heh te nawg yawd ved a kor haq khuhz vid lar peor.

⁸ Awg ceng gha lia yawd ved

khi ho awg huhx lo nawg teh lar che yaog,” lehd koz lar che yaog. Yawd awg huhx lo awg ceng gha lia haq teh lar che lehd koz che te yand, yawd awg huhx lo maq teh lar che ted cear liz mad cawg. Kheh ma khuhd, yawd awg huhx lo awg ceng gha lia teh lar che haq a meha a nig maq gha mawg ser.

⁹ Kheh ma khuhd, a nig Yer suq haq gha mawg che yaog. Yawd haq muhd nuh maq cuh yad teq pa awg huhx lo a cehax lehax nehq vid lehq,‡ suh che awg khuhn gha tuq gha khanr che haq te lehq, tar ir yawz yan che he lehq awg mig awg phond, si ux cuhr heh te yawd haq khuhz vid lar che yaog. Yer suq u kheh gha khanr che awr lehr, Ghig sa ve awg bon haq te lehq, chaw awg gha lia awg pun suh che haq yawd gha khanr che yaog.

¹⁰ Awg ceng gha lia Ghig sa haq te lehq phehq chehd lehq yawd awg pun te lar che yaog. Yawd ved yad teq pa haq awg mig awg phond cawg kig lo sir ve kae tug Yer suq gha tuq gha khanr cheaq te lehq, Ghig sa Yer suq haq peh lawq vid che yaog. Ghig sa u kheh te che awr lehr, cawd che yaog. Yer suq awr lehr, i hehd thaer khuhq gha tug awg pun yaq kaw ghu che yaog.

‡ **2:9 2:9** *nehq vid lehq* Yer suq chaw yad ve awg suhr awg sar puhd che awr lehr, muhd nuh maq cuh yad haq keh awg thaeg nehq vehr che haq koz che yaog.

11 Awg lawn ghod ver, daq vid kehg vid sehr phad he lehq yawd daq vid kehg vid che chaw[§] teq pa awr lehr, Awr pa te ghad khuhn lehax te tuhaz che yaog. Kheh te cheaq te lehq, i hehd haq a vix a nax lehd koz tug yawd mad yaq taw.

12 Yawd koz che,
†“Nawg ved awg meh ngag ved a vix a nax teq pa haq

ngag koz mar vid tug yaog.

Phawng daq kig khuhn

ngag nawg haq ka mig chid muh tug yaog.”

13 Yawd te pawz kawq koz che,

†“Yawd haq ngag ghad va tug yaog.”

Kheh te lehq te pawz kawq koz che, †“Ngawx lor, ngag awr lehr Ghig sa

ngag haq pehar che awg yad awg dug teq pa geh chuhr huh chehd chehd che yaog,”

lehz yawd koz ax che yaog.

14 Kheh te lehq, awg yad awg dug u ve teq pa awg suhr awg sar puhd che haq te lehq, yawd liz u ve heh te lehq awg suhr awg sar puhd che yaog. A thoq haq te lehq le lehd koz ver, yawd suh che awg khuhn, suh che ted ceng awg khod-aq kand pax cawg che ned haeg haq te lug tug lehd ma koz,

15 suh che haq kuhz che haq te lehq, teq chehd che teq co awg khuhn awg ceg gha te chehd che chaw teq pa haq pong vid tug lehd ma koz, yawd awg suhr awg sar puhd che yaog.

§ 2:11 2:11 **daq vid kehg vid che chaw** Ghig sa lez tuhaz lar che Khreq yad teq pa haq koz che yaog. † 2:12 2:12 Chid 22:22

† 2:13 2:13a Isy 8:17 † 2:13 2:13b Isy 8:18

¹⁶ Awg lawn ghod ver, muhd nuh maq cuh yad teq pa haq ga vid tug awg pun yawd lag che ma hez. Awg cehg mag koz ver, Ar brar hanr ve awg ceng awg khad haq ga vid tug awg pun lag che yaog.

¹⁷ Kheh te cheaq te lehq, yawd awr lehr Ghig sa awg pun kanx te che awg khuhn, har kax vix jad lehq kar tiq yeg che paw khod nux* phehq lehq, chaw yad teq pa ve vend bax haq phehd kha tug awg pun yawd awg ton tand gha tug, awg ceng gha lia awg khuhn yawd ved a vix a nax teq pa heh te lehq yawd haq u ve heh gha te vid che yaog.

¹⁸ Awg lawn ghod ver, yawd awg ton tuq che khanr che he lehq ber che lawd che haq gha khanr jaw cheaq te lehq, ber che lawd che haq gha khanr che chaw teq pa haq yawd ga vid gha che yaog.

3

Yer suq Mod ser haq keh awg mig awg phond cawg che

¹ Kheh te cheaq te lehq, muhd nuh maq lo kug yug che* awg bon haq a nig geh teq geha gha che, daq che kehg che a vix a nax teq paog, Yer suq haq duhd ngawx-oq. Yawd awr lehr, a nig yonr chehd che cuh yad he lehq paw khod nux phehq che yaog.

² Mod ser awr lehr, Ghig sa ve yehg ted yehg†

* **2:17 2:17 paw khod nux** Ak 16:1-34 haq ngawx. * **3:1 3:1 muhd nuh maq lo kug yug che** Ghig sa kug yug che haq koz che yaog. † **3:2 3:2 yehg ted yehg** Hax po bon yehg haq koz che yaog. Heh 12:7

awg khuhn kar tiq yeg lehq na yug vix che heh, Yer suq liz yawd haq lez teh lar vid sehr phad haq kar tiq yeg lehq na yug vix che yaog.

³ Yehg te sehr phad awr lehr, yehg haq keh awg mig awg phond cawg che heh, Yer suq liz Mod ser haq keh awg mig awg phond cawg kenr che yaog lehz Ghig sa sawnr lar che yaog.

⁴ Awg lawn ghod ver, yehg awg mag gha lia awr lehr, te sehr phad cawg che yaog. Kheh ma khuhd, awg ceng gha lia haq te sehr phad awr lehr Ghig sa yaog.

⁵ Mod ser awr lehr, awg khaz nuhr kha koz mar tug teq pa haq sax khiz khanr tug awg pun, Ghig sa ve yehg ted yehg maq ve awg gha lia awg khuhn, awg ceg ve kanx haq te che awg khuhn yawd kar tiq yeg lehq na yug vix che yaog.

⁶ Kheh ma khuhd Khreq awr lehr, Ghig sa ve yehg awg khod-aq yad par phehq che awg khuhn kar tiq yeg lehq na yug vix che yaog. A nig liz, ni ma tag che ted ceng haq lehd ma koz, duhd law che awg khuhn ni ma ir tug cawg che ted ceng haq lehd ma koz, awg leh med kha gag yeg chawa yug cid lar ver, a nig awr lehr yehg u ve ted yehg phehq che[‡] yaog.

Ghig sa ve chaw teq pa awg pun ghad jehd kig cawg che

⁷ Kheh te cheaq te lehq, Daq che kehg che Awg ha phu koz lar che heh,

[‡] **3:6 3:6 yehg u ve ted yehg phehq che** Khreq yad awg mor awr lehr, Ghig sa chehd lar lehq kanx te kig phehq che yaog. Ef 2:19, 1Pt 2:5

- †“Yaq ni Ghig sa ved tawd khuhd haq nig hehd
gha kad ver,
8 heh pir khuhn lo ngag haq lawnd ngawx lehq
ngag ved tawd khuhd haq a cehax liz maq
na yug che
awg ni teq ni heh te lehq, nig hehd ve ni ma
taq heh vid.
- 9 Uhd chi khuhq§ kha gag u huh ngag te che kanx
teq pa haq i hehd gha mawg liz,
nig hehd ve a pux a pi teq pa ngag haq kawq
lawnd ngawx cand ngawx chehd ser che
yaog.
- 10 Kheh te lehq, chaw u ve teq co haq ngag nez
nag lehq koz che,
‘I hehd ve ni ma awg khuhn khar thad liz te
yaq chehd lehq,
ngag ved yaq kaw teq pa haq i hehd maq sir,
lehz ngag koz che yaog.
- 11 Kheh te lehq, ‘I hehd awr lehr
ngag ved ghad jehd kig awg khuhn maq gha
gehe,’ lehz
nez nag che awg khuhn ngag khanr lar che
yaog,”
lehz daq che kehg che Awg ha phu koz che yaog.
- 12 A vix a nax teq paog, nig hehd awg khuhn haeg
che he lehq maq yonr vix che ni ma maq gha
cawg tug sa tiq teo. Che kheh te che ni ma awr
lehr, nig hehd teq pa teq chehd che Ghig sa haq
phaz daq vid vix che yaog.

† 3:7 3:7-11 Chid 95:7-11 § 3:9 3:9 *Uhd chi khuhq* Id sar rer
laq chaw teq pa heh pir khuhn lo 40 khuhq caw tod che haq koz
che yaog. Heh 14:29-32

13 Vend bax her ka yug beg yug che ted ceng haq te lehq nig hehd awg khuhn te ghad-eg liz ni ma maq gha heh vehr tug, yaq ni lehd koz gha che* awg yand awg khuhn, ni gha lia nig hehd te ghad he lehq te ghad awg ghad pid daoq.

14 Awg kawd maq thad† liz a nig ni ma yeg che heh, awg leh med kha gag ni ma kha nehax yeg chehd che ver, a nig Khreq haq caz daq che chaw phehq che yaog.

15 Liq phu khuhn koz lar che heh,

†“Yaq ni yawd ved awg khuhd haq nig hehd gha kad che ver,
ngag ved tawd khuhd haq a cehax liz maq na yug che

awg ni teq ni heh te lehq, nig hehd ve ni ma taq heh vid.”

16 Gha kad peg che liz Ghig sa ve tawd khuhd haq a cehax liz maq na yug che chaw teq pa awr lehr, a suawg le. Ed jid tuq muhd mig awg khuhn Mod ser sir vaha tuhaz che chaw awg gha lia yaog ma hez hawg la.

17 Uhd chi khuhq kha gag Ghig sa a sug haq nez nag cheawg le. Vend bax te lehq, heh pir khuhn lo par kuhd suh vehr che chaw teq pa haq ma hez hawg la.

18 Nig hehd awr lehr, ngag ved ghad jehd kig awg khuhn maq gha gehe lehd koz, a sug haq

* **3:13 3:13** *yaq ni lehd koz gha che* Ghig sa haq ca gha che ghaz mir khuh phaw lar che awg yand haq koz che yaog. † **3:14 3:14** *Awg kawd maq thad* Yonr che awg kawd maq tanr che awg yand haq koz che yaog. † **3:15 3:15** Chid 95:7-8

yawd khanr cheawg le. Maq na yug che chaw teq pa haq yawd khanr che ma hez hawg la.

¹⁹ Kheh te lehq, i hehd maq yonr che haq te lehq maq gha gehe che haq a nig gha mawg gha sir che yaog.

4

¹ Kheh te cheaq te lehq, yawd ved ghad jehd kig awg khuhn gehe tug a khawag cawg ser che te yand, nig hehd awg khuhn te ghad ghad maq gha gehe vix-aq lehz a nig duhd har cawd che yaog.

² Awg lawn ghod ver, i hehd ha lehq che bon khuhd gha kad che heh, a nig liz gha kad peor. Kheh ma khuhd, i hehd gha kad che bon khuhd haq maq yonr che haq te lehq, i hehd awg pun awg bon mad cawg.

³ A nig yonr vehr che chaw teq pa awr lehr, ghad jehd kig u ve awg khuhn gha gehe che yaog. U ve heh te lehq yawd koz che,

†“ ‘I hehd awr lehr, ngag ved ghad jehd kig awg khuhn maq gha gehe,’ lehd koz nez nag che awg khuhn ngag khanr che yaog,”

lehd koz lar che yaog. Mig gig che haq te phanr thad liz yawd ved ghad jehd kig u ve haq yawd ghu teh lar peg che yaog. Kheh ma khuhd, i hehd awr lehr, ghad jehd kig u ve khuhn maq gha gehe.

⁴ Awg lawn ghod ver, †“Ghig sa awr lehr yawd kanx awg gha lia haq te peg lehq, suhr ni teq ni awg khuhn ghad jehd che yaog,” lehz suhr ni teq

ni awg lawn Liq phu ted kag awg khuhn koz lar che yaog.

⁵ Liq phu teq tawn awg khuhn,

†“I hehd awr lehr, ngag ved ghad jehd kig awg khuhn maq gha gehe,”

lehz te pawz kawq koz lar che yaog.

⁶ Kheh te cheaq te lehq, awg kawd maq thad liz, ha lehq che bon khuhd haq gha kad vehr che chaw teq pa maq na yug cheaq te lehq i hehd maq gha gehe che liz, gha gehe tug chaw ted pehg pehar cawg cheaq te lehq,

⁷ Ghig sa awr lehr awg ni te pawz kawq tinr che yaog. Awg yand muh vehr khaz nuhr, Ghig sa awr lehr Dar viq haq cud lehq ar chid-i awg kawd huh koz lar che heh,

†“Yaq ni yawd ved awg khuhd haq nig hehd gha kad vehr ver, nig hehd ni ma taq heh,”

lehd koz che yaog. Yawd koz lar che awg ni u ve awr lehr yaq ni yaog.

⁸ Awg lawn ghod ver, Yawd suq awr lehr i hehd haq ghad jehd kig khuhn gehe vid vehr che heh ver, awg khaz nuhr awg kag awr ve teq ni haq Ghig sa kawq koz tug ma hez.

⁹ Kheh te lehq, Ghig sa suhr ni teq ni awg khuhn ghad jehd che heh, Ghig sa ve chaw teq pa awg pun ghad jehd tug awg ni cawg ser che yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, Ghig sa yawd kanx te peg lehq ghad jehd che heh, yawd ved ghad jehd kig awg khuhn gehe che chaw teq pa liz, a sug

yawd ved kanx haq te peg lehq ghad gha jehd che yaog.

¹¹ Kheh te cheaq te lehq, ghad jehd kig u ve awg khuhn gha gehe tug, a nig hax ceh nux teag veg. Kheh ma hez ver, su maq na yug lehq kuhd veh che heh, a nig liz ted pehg pehar kuhd veh tug yaog.

¹² Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve tawd khuhd awr lehr, teq chehd lehq kand pax cawg che yaog. Tawd khuhd u ve awr lehr, awg vid ni phawd awr cawg che a dax awg gha lia haq keh cuhz lehq, ni ma he lehq co ha haq lehd ma koz, awg ghuhd awg cuhx he lehq awg caw paw haq lehd ma koz, gehd pawnr lehq pehg daq vix che yaog. Ni ma awg khuhn duhd lehq he gad che teq pa haq liz, fir daq pehg daq vix che yaog.

¹³ Kha phanr lar che awg ceng awg gha lia yawd mehzh khuhd suhr khuhd ceh lar che ted cear liz mad cawg. Yawd haq a nig gha koz mar vid tug awg sehr phad mehzh khuhd suhr awg gha lia awg ku ni te lehq, awg ceng gha lia haq yawd mawg chehd che yaog.

Paw khod nux Yer suq

¹⁴ A nig ir jad che paw khod nux te ghad* cawg cheaq te lehq, a nig yonr chehd che ted ceng haq yeg chawa yug cid lar-ag veg. Paw khod nux u ve awr lehr, muhd nuh maq lo kha gag gehe peg che, Ghig sa ve Yad phu Yer suq phehq che yaog.

¹⁵ A nig awg ghad nud che te yand, maq har kax vix che paw khod nux te ghad a nig cawg

* **4:14 4:14 paw khod nux te ghad** Yer suq haq koz che yaog. 2:17, 3:1

che ma hez. A nig heh te lehq ber che lawd che awg ceng gha lia haq yawd gha khanr jaw che yaog. Kheh ma khuhd, yawd vend bax maq te.

¹⁶ Kheh te lehq, a nig har kax che ted ceng haq liz, lor che awg yand awg khuhn ga tug awg bon haq liz gha tug, ni ma tag che khuhn awg bon ir che kaw jaw awg pad huh a nig jiz kae veg.

5

¹ Awg lawn ghod ver, chaw yad teq pa awg khuhn lez yug lar che paw khod nux awg gha lia awr lehr, Ghig sa haq caz daq che kanx teq pa te tug, chaw yad teq pa awg tan lez teh lar che yaog. I hehd awr lehr, vend bax teq pa awg pun laq sawnr he lehq tand tug teq pa tand vid che yaog.

² I hehd awg ton liz ghad nud vix che chaw phehq cheaq te lehq, maq sir che chaw he lehq yaq vehr che chaw teq pa haq i hehd har kax vix che yaog.

³ I hehd ghad nud vix cheaq te lehq, chaw yad teq pa ve vend bax awg pun gha tand vid che heh, a sug yawd ved vend bax awg pun haq liz i hehd gha tand vid ser che yaog.

⁴ Kheh te lehq, chaw te ghad-eg liz a sug yawd khad yawad a yad* che haq lez gha che ma hez. Ar ronr† haq Ghig sa kug yug che heh, i hehd haq liz Ghig sa gha kug yug che yaog.

⁵ Che ve haq kha sur suar, Khreq awr lehr yawd awg ton haq tar ir lehq paw khod nux phehaq tug

* **5:4 5:4 a yad** Paw khod te tug a yad haq koz che yaog. † **5:4 5:4 Ar ronr** Tuhz 28:1, Heh 14:40

a yad gha tug, yawd khad yawad ca te yug che ma hez.

†“Nawg awr lehr, ngag ved Yad phu phehq che yaog.

Yaq ni ngag nawg ved Awr pa phehq vehr che yaog,”

lehz yawd haq koz vid che phad awr lehr, yawd haq a yad pid che yaog.

⁶ Che haq kha sur suar, awg kag awr ve ted kag huh yawd koz lar che,

†“Mar lar khiq sar dehq‡ paw khod te che awg khad heh te lehq,

nawg awr lehr co co taer taer paw khod phehq che yaog.”

⁷ Yer suq awr lehr, mig gig khod-aq lo chehd che te yand, suh kig lo yawd haq thaer khuhq vix che phad haq hax ceh nux kug lehq mehzh ghig yaq che awg khuhn bon lawg lehq lawg khawx che yaog. Yawd Ghig sa haq yawz yan vix, na yug vix cheaq te lehq, Ghig sa yawd ved tawd khuhd haq na yug che yaog.

⁸ Yawd awr lehr, Yad phu phehq che liz tuq che khanr che haq khanr che awg khuhn, yawd na yug vix che ted ceng haq sir vehr che yaog.

⁹ Yawd awg ceng gha lia saw peh lawq vehr khaz nuhr, yawd ved tawd khuhd haq kha na yug che chaw teq pa awg pun yawd awr lehr, co co taer taer Thaer khuhq sehr phad phehq vehr che yaog.

† 5:5 5:5 Chid 2:7 † 5:6 5:6 Chid 110:4 ‡ 5:6 5:6 *Mar lar khiq sar dehq* 7:1 haq ngawx.

10 Mar lar khiq sar dehq paw khod nux te che awg khad heh te lehq, Ghig sa yawd haq paw khod nux teh lar che yaog.

Maq gha lug veh tug sa tiq pid che

11 Awg lawn che ve ngag koz tug kha peh cawg che yaog. Kheh ma khuhd, nig hehd har naq na maq gha vix cheaq te lehq, cuhx kig koz mar ax tug har che yaog.

12 Awg yand kheh muh§ muh gag vehr che haq duhd ngawx ver, nig hehd awr lehr su haq mar vid sehr phad te cawd che liz, Ghig sa ve tawd khuhd awg lawn nux maq teq pa, su nig hehd haq mar ax tug lor ser che yaog. Heh che cad tug haq nig hehd cad maq gha cheaq te lehq, cux pehz ghig haq nig hehd dawg ser che yaog.

13 Awg lawn ghod ver, cux pehz ghig haq dawg che chaw awg gha lia awr lehr, chaw yad nehax phehq chehd ser cheaq te lehq, thed che cawd che tawd khuhd haq maq sir vix.

14 Kheh ma khuhd, heh che cad tug awr lehr, chaw mawd teq pa awg pun yaog. I hehd awr lehr, daq che he lehq mad daq che haq fir daq pehg daq tug laex pawz te sawnx cheaq te lehq i hehd daq che kanx te gha che yaog.

6

1-2 Kheh te cheaq te lehq, Khreq ve awg lawn awg kawd maq thad a nig sir lar che* teq pa

§ 5:12 5:12 *Awg yand kheh muh* Khreq yad phehq che awg yand muh vehr che che haq koz che yaog. * 6:1-2 6:1-2 *awg kawd maq thad a nig sir lar che* Yonr suhx suhax te ser thad gha hend lar che bon khuhd haq koz che yaog.

haq teh lar haz lehq, ir lag peh lawq lag tug awg ghuhd med awr kae veg. Suh vehr che kanx[†] teq pa haq duhd phuhz che ted ceng lehd ma koz, Ghig sa haq yonr che ted ceng lehd ma koz, baz tiz sar awg lawn mar vid che ted ceng lehd ma koz, laq kuhr tar vid che ted ceng lehd ma koz, suh che chaw teq pa kawq teq tuag che ted ceng lehd ma koz, co co taer taer awg pun suhx jehg che ted ceng lehd ma koz, che teq pa haq awg cuhz penr lehax tad kawq kawx chehd-oq.

³ Ghig sa a khawag pehar che ver, che teq pa haq a nig teh lar haz lehq awg ghuhd med awr kae veg.

⁴ Awg lawn ghod ver, awg ghiz[‡] haq te pawz gha mawg peg che, muhd nuh maq ve laq sawnr haq gha lehq ngawx peg che he lehq Daq che kehg che Awg ha phu haq gha peg che chaw teq pa awr lehr,

⁵ Ghig sa ve daq jad che tawd khuhd haq lehd ma koz, awg khaz nuhr lag tug teq co haq ve kand pax haq lehd ma koz, gha lehq ngawx peg che liz,

⁶ i hehd yonr che haq chid bag lar haz ver, vend bax haq te pawz kawq duhd phuhz tug te maq gha. Awg lawn ghod ver, i hehd liz Ghig sa ve Yad phu haq laq kan thag huh kawq thaq vehr lehq, yawd haq su mehz khuhd suhr yaq taw tug te vid che yaog.

⁷ Mig gig awr lehr, laex pawz lag che muhd yeg ghig haq gha chuhq lehq, mig cad che phad

[†] **6:1-2 6:1-2** *Suh vehr che kanx* Vend bax haq koz che yaog. 9:14 [‡] **6:4 6:4** *awg ghiz* Yer suq haq caz daq che bon khuhd haq koz che yaog.

teq pa awg pun awg bon cawg che ghawd phaḡ muhg nuha he lehq awg sir awg no haq cawag vid tug te ver, mig gig u ve awr lehr, Ghig sa naq vid che awg bon haq gha che yaog.

⁸ Kheh ma khuhd, mig gig u ve a chud he lehq muhq teq pa lehax yeg tuhaz che ver, awg bon mad cawg cheaq te lehq, khien che haq gha khienr vehr tez che yaog. Awg leh med gaeg ver, a mig tox ke vehr tug yaog.

⁹ Haq che chaw teq paog, ngag che kheh koz che liz, u ve haq keh daq jad che awg ceng, thaer khienr che haq caz daq che teq pa nig hehd gha tug yaog lehd ngag awg cehg mag yonr chehd che yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, Ghig sa awr lehr, ma thed ma cawd che Ghig sa phehq che ma hez. Khreq yad teq pa haq ga vid lar peg che awg khienr he lehq a meha liz kawq cax ga chehd che awg khienr Ghig sa awg pun nig hehd haq pehd che he lehq te lar che kanx teq pa haq, Ghig sa lend tug ma hez.

¹¹ Duhd law lar che ted ceng phehaq vid tug awg pun, nig hehd awg gha lia awg leh med kha gag che ve heh te lehq hax ceh nux te tug haq ngag he gad jad che yaog.

¹² Kheh te lehq, a yed mad yug taq te chehd. Kheh ma khuhd, yonr che he lehq yeg khienr che haq te lehq, Ghig sa koz lar che awg ceng teq pa haq gha lar che chaw teq pa heh te lehq, nig hehd liz teo.

¹³ †Awg lawn ghod ver, Ghig sa awr lehr Ar brar hanr haq kar tiq te vid che te yand, yawd haq keh

† 6:13 6:13-14 Khiz 22:16-17

ir che te ghad haq cud lehq khanr tug mad cawg cheaq te lehq, Ghig sa yawd khad yawad awg ton haq cud lehq khanr lar che§ yaog.

¹⁴ Yawd khanr lar che awr lehr, “Ngag nawg haq awg cehg mag bon naq vid tug yaog. Ngag nawg ve awg ceng awg khad awg cehg mag mad-ag vid tug yaog,” lehd koz lehq khanr che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, Ar brar hanr yeg khanr lehq law chehd cheaq te lehq, Ghig sa yawd haq kar tiq te vid lar che heh yawd gha che yaog.

¹⁶ Chaw yad teq pa awr lehr, a sug yawd awg ton haq keh ir che te ghad haq cud lehq khanr che awg lid cawg che yaog. Khanr che ted ceng haq te che te yand, i hehd tawd ghawg daq che awg gha lia haq te peg vid che yaog.

¹⁷ Ghig sa liz, yawd duhd chez lar che ted ceng maq pa vix che awg lawn, kar tiq sax caz gha lar che chaw teq pa haq lex lehq kha nehax mar vid gad che te yand, yawd awg ton khanr che ted ceng haq te che yaog.

¹⁸ Kar tiq te vid che ted ceng he lehq khanr che ted ceng, che nid ceng haq te lehq a nig pong kig lo phaw gehag che* chaw teq pa awr lehr, a nig mehzh khuhd suhr huh cawg lar che duhd law lar che ted ceng haq yeg chawa yug cid lar tug, a nig haq awg ghad pehar che yaog. Maq pa vix che nid ceng awg khuhn, Ghig sa awr lehr her ka maq gha.

¹⁹⁻²⁰ Duhd law che che ve awr lehr, a nig ved ni ma awg pun yeg lehq ma jiz veh vix tug son kuhq

§ 6:13 6:13 *khanr lar che* Tuhz 22:11, Khiz 12:1-3 * 6:18 6:18 *pong kig lo phaw gehag che* Ghig sa geh kawaq che haq koz che yaog.

luhq† heh te lehq, bon yehg nux khuhn pha thed lar che nid mag ted mag awg khuhn phawd awr lo kae lehq daq kehg jad che chehd kig lo gha gehg che Yer suq yaog. Mar lar khiq sar dehq paw khod nux te che awg khad heh te lehq Yer suq awr lehr, co co taer taer paw khod nux phehq vehr lehq, a nig awg pun yawd u huh awg kawd gehe lar peg che yaog.

7

Mar lar khiq sar dehq paw khod te che awg khad

¹ †Mar lar khiq sar dehq che te ghad awr lehr, Sar lehr* ve jawd mawd nux phehq lehq, muh jad che Ghig sa ve paw khod phehq che yaog. Jawd mawd nux teq pa haq Ar brar hanr bawz ghad lar haz lehq kawaq chehd che te yand, Mar lar khiq sar dehq yawd haq phud daq lehq bon naq vid che yaog.

² Ar brar hanr liz, yawd kha gha lar che awg gha lia awg khuhn teq chi pun teq pun yawd haq pid che yaog. Mar lar khiq sar dehq lehd koz che awg meh che awr lehr, thed che cawd che ted ceng ve jawd mawd nux phehq che lehd koz che yaog. Kheh te lehq, Sar lehr ve jawd mawd nux phehq che lehd koz che yaog. Cuhx kig vawr, kawq cawd daq che ted ceng ve jawd mawd nux phehq che lehd koz lar che yaog.

† **6:19-20 6:19-20 son kuhq luhq** Yeg chawa yug cid chehd che haq koz gad che yaog. † **7:1 7:1-2** Khiz 14:17-20 * **7:1 7:1 Sar lehr** “Duhd sa gawr ghad te che” lehd koz gad che yaog.

³ Yawd awr lehr, awr pa awr ye mad cawg, awg ceng awg khad liz mad cawg, yawd ved a saq awg khiz penr he lehq awg leh med mad cawg. Ghig sa ve Yad phu heh te lehq, khar thad liz yawd paw khod te chehd che yaog.

⁴ Yawd khawd-ehg taw maq ir jad che haq duhd ngawx ser. A nig ved a pux nux Ar brar hanr awr lehr, bawz daq kig lo gha vaha lar che med nged teq pa awg khuhn, yawd haq teq chi pun teq pun pid che yaog.

⁵ Ler viq ve awg ceng awg khad awg khuhn paw khod te tug a yad gha che chaw teq pa awr lehr, i hehd ve a vix a nax Id sar rer laq chaw teq pa geh teq chi pun teq pun[†] ghawz yug tug, awg lid tawd khuhd i hehd haq tawd pid lar che yaog. Id sar rer laq chaw teq pa awr lehr, Ar brar hanr ve awg yad awg dug phehq liz, i hehd geh gha ghawz yug che yaog.

⁶ Kheh ma khuhd, jawd mawd nux u ve te ghad awr lehr, i hehd ve awg ceng awg khad ma hez liz, Ar brar hanr geh yawd teq chi pun teq pun gha lehq, kar tiq teq pa gha che phad[‡] haq yawd bon naq vid che yaog.

⁷ Ir che chaw te ghad awr lehr, i che chaw te ghad haq bon naq vid che yaog. Awg lawn che ve haq tawd ghawg daq tug mad cawg.

⁸ Kheh te lehq u ve haq keh lex lehq, a meha teq chi pun teq pun haq haq yug che Ler viq ve awg

[†] **7:5 7:5 teq chi pun teq pun** Awg lid tawd khuhd mad cawg ser thad liz, che kheh te che tand tug tand vid chehd che haq gha mawg che yaog. Heh 18:21, 26 [‡] **7:6 7:6 kar tiq teq pa gha che phad** Ar brar hanr awg lawn koz chehd che yaog. Khiz 13:14-18

ceng awg khad paw khod teq pa awr lehr, suh vix che chaw phehq che yaog. Kheh ma khuhd u ve te yand awg khuhn, Ar brar hanr geh teq chi pun teq pun haq haq yug che Mar lar khiq sar dehq awr lehr teq chehd che yaog, lehz yawd ved awg lawn haq Liq phu sax khiz khanr lar che yaog.

⁹ Su geh teq chi pun teq pun haq yug che Ler viq te ghad[§] liz, Ar brar hanr haq cud lehq teq chi pun teq pun pid lar peor lehd koz gha che yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, Mar lar khiq sar dehq awr lehr Ar brar hanr haq phud daq che te yand, Ler viq awr lehr yawd maq paw ser che yaog.

¹¹ Ler viq ve chaw teq pa paw khod te che te yand, Id sar rer laq chaw teq pa awr lehr awg lid tawd khuhd haq gha che yaog. Awg yand u ve haq, Ler viq ve chaw teq pa paw khod te che awg khuhn chaw yad teq pa te peh lawq gha che heh ver, a thoq te awg kag awr ve paw khod* te ghad tuhaz tug lor ser cheawg le. Kheh te lehq, paw khod u ve awr lehr, Ar ronr paw khod te che awg khad heh te che ma hez. Mar lar khiq sar dehq ve awg khad haq sur daq che yaog.

¹² Awg lawn ghod ver, paw khod te che awg ceng awg khad haq pa che te yand, awg lid tawd khuhd haq liz gha pa che yaog.

¹³ Awg lawn che teq pa Liq phu khuhn koz lar che awg sehr phad te ghad awr lehr, awg kag awr

§ 7:9 7:9 *Ler viq te ghad* Ar ronr awr lehr Ler viq ve chaw phehq lehq paw khod nux liz phehq che yaog. * 7:11 7:11 *awg kag awr ve paw khod* Yer suq haq koz che yaog. 7:18-19

ve awg ceng† awg khad haq caz daq che yaog. Awg ceng awg khad u ve awg khuhn, te ghad-eg liz tand kig huh kanx maq te jaw.

14 Awg lawn ghod ver, a nig ved Jawd mawd Yer suq awr lehr, Yud daq ve awg ceng awg khad phehq che haq a nig kha nehax gha sir che yaog. Awg ceng awg khad u ve haq caz daq che chaw teq pa paw khod gha te tug awg lawn Mod ser teq chaweh ma koz lar.

15 Mar lar khiq sar dehq paw khod te che awg khad heh te lehq awg kag awr ve paw khod te ghad tuhaz peg cheaq te lehq, paw khod awg ceng kawq pa peg che haq lex lehq kha nehax gha sir che yaog.

16 Yawd paw khod te lag che awr lehr, awg lid tawd khuhd koz lar che heh te lehq, awg suhr awg sar phawd awr ve yawd paw khod awg ceng awg khad cawd cheaq te lehq te lag che ma hez. Kheh ma khuhd, mad lug maq suh vix che a saq teq che kand pax haq te lehq yawd paw khod te lag che yaog.

17 Awg lawn ghod ver, yawd awg lawn che kheh sax khiz khanr che,

†“Nawg awr lehr Mar lar khiq sar dehq paw khod te che awg khad heh te lehq,
co co taer taer paw khod phehq che yaog,”
lehz Daq che kehg che Awg ha phu khanr lar che yaog.

† 7:13 7:13 *awg kag awr ve awg ceng* Yer suq awr lehr paw khod awg ceng awg khad ma hez. Yud daq awg ceng awg khad phehq che haq koz gad che yaog. † 7:17 7:17 Chid 110:4

18 Pong lag thad pid lar che tawd khuhd awr lehr, awg ghad nud lehq teq chaweh awg bon mad cawg cheaq te lehq, tawd khuhd u ve haq Ghig sa chid bag lar haz che yaog.

19 (Awg lawn ghod ver, awg lid tawd khuhd awr lehr ted ceng haq liz te peh lawq vid maq gha.) Kheh te cheaq te lehq, u ve haq keh daq jad che‡ duhd law tug cawg che ted ceng haq Ghig sa kawq pehar che yaog. Duhd law tug che haq te lehq, a nig awr lehr, Ghig sa chehd lo jiz kae gha che yaog.

20 U ve haq keh lex lehq Khreq vawr, paw khod te tug a yad gha che Ghig sa khanr lar che yaog. Awg kag awr ve paw khod u ve teq pa vawr, khanr lar che mad cawg.

21 Kheh ma khuhd, Yer suq a yad gha che awr lehr, khanr lar che ted ceng cawg lehq gha che yaog. Khanr lar che u ve awr lehr,

†“Jawd mawd Ghig sa khanr lar lehq,
yawd kawq duhd phuhz tug ma hez.

Nawg awr lehr co co taer taer paw khod phehq che yaog,”

lehz yawd haq koz vid lehq khanr lar che yaog.

22 Kheh te cheaq te lehq, daq jad che kar tiq sax caz che haq yeg chehd tug, Yer suq awr lehr te sehr phad phehq che yaog.

23 Awg yand u ve haq, paw khod kha peh gha cawg che yaog. Awg lawn ghod ver, suh che ted ceng haq te lehq i hehd khar thad liz kanx te maq gha.

‡ 7:19 7:19 *u ve haq keh daq jad che* Thaer khuhq che awg bon haq koz che yaog. † 7:21 7:21 Chid 110:4

²⁴ Kheh ma khuhd, Yer suq awr lehr co co taer taer teq chehd cheaq te lehq, khar thad liz yawd paw khod phehq chehd che yaog.

²⁵ Kheh te cheaq te lehq, yawd haq cud lehq Ghig sa geh jiz lag che chaw awg gha lia haq yawd khar thad liz thaer khuhq vid tug kand pax cawg che yaog. Awg lawn ghod ver, i hehd awg pun lawg khawx tug, yawd khar thad liz teq chehd che yaog.

²⁶ A nig awr lehr, che kheh te che paw khod nux haq lor che yaog. Yawd awr lehr, daq che kehg che, yaq kig jiz kig mad cawg che, chaq chiz kig mad cawg che, vend bax yad teq pa haq fir kha lar che he lehq muhd nuh maq muh che haq keh liz yawd haq Ghig sa chid taz vid lar che chaw te ghad phehq che yaog.

²⁷ Yawd awr lehr, awg kag awr ve paw khod nux teq pa heh te lehq, awg kawd thad a sug yawd ved vend bax awg pun, awg khaz nuhr chaw yad teq pa ve vend bax awg pun, ni gha lia tand tug gha tand vid che ma hez. Yawd awg ton haq te pawz lehax tand vid che^s yaog. Te pawz kawq tand tug maq lor.

²⁸ Chaw yad teq pa awr lehr, awg ghad nud vix che liz, paw khod nux te tug awg lid tawd khuhd i hehd haq a yad pid che yaog. Kheh ma khuhd, awg lid tawd khuhd awg khaz nuhr lag che khanr lar che tawd te khuhd awr lehr, khar thad liz peh lawq jad che Yad phu te ghad haq a yad pid lar che yaog.

§ 7:27 7:27 *te pawz lehax tand vid che* Khanr suh che haq koz che yaog. 9:12, 10:10

8

Kar tiq sax caz awg suhx awg pun awg kanr te sehr phad

¹ Ngag koz gad che awg lawn ir che awr lehr che kheh yaog. Che kheh te che paw khod nux* te ghad a nig cawg che yaog. Yawd awr lehr, muhd nuh maq lo chehd che Kand pax ir sehr phad ve kaw jaw laq yaq awr phawd huh mi lar lehq,

² awg cehg mag ve hax po† bon yehg awg khuhn, daq kehg che chehd kig huh, kanx te sehr phad phehq che yaog. Awg cehg mag ve hax po bon yehg u ve awr lehr, chaw yad te lar che ma hez, Jawd mawd Ghig sa te lar che yaog.

³ Awg lawn ghod ver, paw khod nux awg gha lia awr lehr, laq sawnr he lehq tand tug teq pa tand vid tug awg pun, i hehd haq lez teh lar che yaog. Kheh te lehq, paw khod nux che te ghad liz, tand tug ted ceng cear yawd gha cawg lar che yaog.

⁴ Yawd awr lehr mig gig khod-aq lo chehd chehd che heh ver, yawd paw khod phehq tug ma hez.‡ Awg lawn ghod ver, awg lid tawd khuhd awg khad heh te lehq, laq sawnr teq pa tand vid sehr phad teq pa cawg chehd che yaog.

⁵ I hehd awr lehr, muhd nuh maq lo bon yehg ve awg hoq awg han he lehq awg ghig han lehax phehq che bon yehg ted mag awg khuhn kanx

* **8:1 8:1** *Che kheh te che paw khod nux* Yer suq haq koz che yaog. 7:19-28 † **8:2 8:2** *awg cehg mag ve hax po* Muhd nuh maq lo cawg che bon yehg haq koz che yaog. 7:25 ‡ **8:4 8:4** *paw khod phehq tug ma hez* 7:13 haq ngawx

te chehd che yaog. Awg lawn ghod ver, Mod ser awr lehr hax po bon yehg haq teag lehd te che te yand, Ghig sa yawd haq che kheh koz mar vid che, †“Keh dig thag lo nawg haq mawa peg che awg khad heh te lehq awg gha lia haq nawg te tug sa tiq teo,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁶ A meha Yer suq awr lehr, daq jad che kar tiq sax caz awg pun awg kanr te sehr phad phehq che heh, yawd gha lar che kanx liz daq jad che yaog. A thoq haq te lehq kar tiq sax caz u ve daq jad cheawg le lehd koz ver, daq jad che kar tiq teq pa awg khod-aq teh lar che haq te lehq yaog.

⁷ Awg lawn ghod ver, awg kawd ped maq ve kar tiq sax caz ted mag peh lawq che heh ver, kar tiq sax caz ni pawz te pawz kawq pid tug maq lor.

⁸ Kheh ma khuhd, Jawd mawd Ghig sa yawd ved chaw ceng haq vend bax tar lehq koz che, †“Ngawx lor, Id sar rer laq chaw teq pa he lehq
Yud daq chaw teq pa haq
kar tiq sax caz awg suhx ngag teh lar vid tug
awg ni cawag tug yaog.

⁹ Kar tiq sax caz awg suhx u ve awr lehr,
i hehd ve a pux a pi teq pa haq ngag laq kuhr
ghawg lehq
Ed jid tuq muhd mig awg khuhn sir vеха tuhaz
che teq ni huh,
ngag i hehd haq te vid lar che kar tiq sax caz
heh ma hez.

Awg lawn ghod ver, ngag ved kar tiq sax caz
awg khad haq i hehd mad kawq te.

† 8:5 8:5 Tuhz 25:40 † 8:8 8:8-12 Yrm 31:31-34

Kheh te lehq, ngag liz i hehd haq chid bag lar haz
che yaog lehq,

Jawd mawd Ghig sa koz che yaog.

¹⁰ Awg yand u ve peg khaz nuhr, Id sar rer laq
ted yehg haq

ngag te vid tug kar tiq sax caz awr lehr che
kheh yaog.

Ngag ved awg lid tawd khuhd teq pa

i hehd ve ni ma duhd khad awg khuhn ke
vid lehq,

i hehd ve ni ma awg thag huh buhq vid tug yaog.

Ngag i hehd ve Ghig sa phehq lehq,

i hehd liz ngag ved chaw phehq tug yaog, lehq
Jawd mawd Ghig sa koz che yaog.

¹¹ I hehd awr lehr, 'Jawd mawd Ghig sa haq sir-
oq,' lehq

muhd mig yad chawd chawad lehd ma koz,
a vix a nax lehd ma koz,

te ghad haq te ghad mar vid daq tug maq lor.

Awg lawn ghod ver, i hehd awg khuhn i jad
che te ghad te lehq

ir jad che te ghad kha gag, i hehd awg gha lia
ngag haq sir tug yaog.

¹² Ngag i hehd ve yaq kig jiz kig

teq pa haq hax kar vid tug yaog.

I hehd ve vend bax teq pa haq

ngag kawq duhd nuhd tug ma hez,"

lehq Jawd mawd Ghig sa koz che yaog.

¹³ Kar tiq sax caz awg suhx lehq yawd koz che te
yand, awg kawd maq pid lar che[§] kar tiq sax caz

[§] **8:13 8:13 awg kawd maq pid lar che** Mod ser haq cud lehq
pid lar che awg lid tawd khuhd haq koz che yaog.

haq awg pir phehq vid vehr che yaog. Muh jad lehq pir vehr che awg ceng awr lehr, meh x vehr tez che yaog.

9

¹ Awg kawd ped maq ve kar tiq sax caz awr lehr, a kor pi che haq caz daq che awg lid awg khad teq pa he lehq mig gig khod-aq ve daq kehg che yehg* ted yehg cawg che yaog.

² Awg lawn ghod ver, hax po bon yehg haq te lar lehq, awg kawd teq tawn awg khuhn a mir khehd tar kig, teh cuh he lehq tand lar che khaor mod cawg che yaog. Chehd kig u ve teq tawn haq daq kehg che chehd kig lehd koz che yaog.

³ Pha thed lar che nid mag ted mag awg khuhn phawd awr huh, daq kehg jad che chehd kig lehd koz che hax po bon yehg teq tawn cawg ser che yaog.

⁴ U ve awg khuhn si sax mawr lar che san tox tand kig he lehq si kha caw yuhd mawr lar che kar tiq sax caz tan kor cawg chehd che yaog. Tan kor u ve awg khuhn, mar naq sir† ke lar che si mawq khu, awg car nuad tuhaz chehd che Ar ronr ve jud fir tag he lehq kar tiq sax caz awg lid buhq lar che huhx meh awg bax teq pa cawg chehd che yaog.

* **9:1 9:1 *daq kehg che yehg*** Hax po bon yehg haq koz che yaog. † **9:4 9:4 *mar naq sir*** Id sar rer laq chaw teq pa heh pir khuhn caw tod chehd thad gha cad che khaor mod haq koz che yaog. Tuhz 16:31-34, Heh 17:8-10

⁵ Tan kor u ve awg thag huh awg mig awg phond cawg che kher rud ber‡ nid mag awr lehr, vend bax phehd kig awg hoz haq beh lar che yaog. Awg lawn u ve teq pa, awg ceng gha lia haq a meha koz maq gha ser.

⁶ U ve teq pa haq che kheh te peg ver, paw khod teq pa awr lehr, a sug yawd ved kanx haq te tug, hax po bon yehg awg kawd teq tawn awg khuhn khar thad liz geh chehd che yaog.

⁷ Kheh ma khuhd, niq tawn teq tawn awg khuhn paw khod nux te ghad lehax geh gha che yaog. Yawd gehe che te yand, yawd awg ton awg pun lehd ma koz, maq sir lehq te che chaw yad teq pa ve vend bax awg pun lehd ma koz, tand vid tug awg suhr yug lehq, ted khuhq ted pawz lehax gha gehe che yaog.

⁸ Hax po bon yehg awg kawd ped maq ve teq tawn cawg chehd ser che kheh ceh, daq kehg che chehd kig awg khuhn gehe tug yaq kaw maq pawnr ser, lehz Daq che kehg che Awg ha phu pheq mawa che yaog.

⁹ Awg lawn che awr lehr, che teq co awg pun tawd par hax phehq che yaog. U thad lo laq sawnr he lehq tand tug teq pa tand vid chehd che liz, laq sawnr he lehq tand tug u ve teq pa awr lehr, a kor piag che chaw te ghad ve sir vix che ni ma haq peh lawq vid tug te maq gha.

¹⁰ Awg ceng che teq pa awr lehr, cad tug dawg tug lehd ma koz, chuhd kha che awg lid laex ceng lehd ma koz, awg ton awg thag phawd awr ve awg lid awg khad teq pa lehax phehq lehq Ghig

‡ 9:5 9:5 **kher rud ber** Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad haq koz che yaog. Tuhz 25:17-22

sa awg suhx kawq ghu te tug awg yand gag thad kha gag[§] lehax teh lar che yaog.

¹¹⁻¹² Paw khod nux te lehq daq che awg ceng tea tug awg pun Khreq lag che te yand, lex lehq ir jad peh lawq jad vehr che hax po bon yehg ted yehg awg khuhn yawd phanr kae lehq, daq kehg jad che chehd kig awg khuhn te pawz lehax gehe che yaog. Te pawz kawq gehe tug maq lor. Hax po bon yehg u ve awr lehr, laq kuhr te lar che ma hez, mig gig che ve haq caz daq che liz ma hez. Daq kehg jad che chehd kig awg khuhn yawd gehe che te yand, a chiq he lehq nud nehax awg suhr haq yug gehe che ma hez. Yawd ved awg suhr haq yug gehe che haq te lehq, a nig co co taer taer thaer khuhq che ted ceng haq gha tug yawd te che yaog.

¹³ Awg lawn ghod ver, a chiq he lehq nud par ve awg suhr liz, nud ma hax tox tand lar che khuhq ha liz, awg lid awg khad phawd awr mad daq mad kehg che chaw* teq pa haq phehq puhr vid che te yand, awg suhr awg sar phawd awr daq vid kehg vid tug te gha che ver,

¹⁴ Khreq ve awg suhr awr lehr, nig hehd ve sir vix che ni ma awg khuhn suh vehr che kanx† teq pa haq chuhd kha vid lehq, teq chehd che Ghig sa awg pun kanx te gha tug, che haq keh lex lehq khawd-ehg ma te gha tuawg le. Yawd awr lehr, co co taer taer teq chehd che Awg ha phu haq

§ **9:10 9:10 kawq ghu te tug awg yand gag thad kha gag** Yer suq ve kar tiq sax caz awg suhx lag gag thad kha gag lehd koz gad che yaog. * **9:13 9:13 mad daq mad kehg che chaw** Ak 11:15 haq ngawx. † **9:14 9:14 suh vehr che kanx** Vend bax haq koz che yaog. 6:1

cud lehq, awg kix awg hawehd a cehax liz mad cawg che awg khuhn, yawd ved awg ton Ghig sa haq tand vid che yaog.

¹⁵ Kheh te cheaq te lehq, awg kawd ped maq ve kar tiq sax caz awg huhx lo te yaq che teq pa haq pong vid tug awg pun, Yer suq khanr suh peg che yaog. Kheh te lehq, kug yug lar che chaw teq pa awr lehr, Ghig sa i hehd haq pid tug yaog lehd koz lar che co co taer taer ve awg sinx haq gha tug, Yer suq awr lehr, kar tiq sax caz awg suhx awg pun awg kanr te sehr phad phehq che yaog.

¹⁶ Awg sinx pid tug awg pun liq buhq teh lar che ted ceng cawg che ver, awg sinx pid sehr phad awg cehg mag suh vehr che yaog[‡] lehz che ve haq awg kawd gha sir che yaog.

¹⁷ Awg lawn ghod ver, awg sinx pid tug awg pun liq buhq lar che heh, awg sehr phad suh vehr peg nuhr heh awg sinx pehg vid gha che yaog. Awg sehr phad teq chehd che kheh ceh, buhq lar che heh awg sinx pehg vid maq gha ser.

¹⁸ Awg kawd ped maq ve kar tiq sax caz ted maer liz, awg suhr haq ma yehd lehq tanr te lag che ma hez.

¹⁹ Awg lawn ghod ver, awg lid tawd khuhd awg khuhn pid lar che tawd khuhd awg gha lia Mod ser chaw awg gha lia haq koz vid peg khaz nuhr, nud nehax awg suhr he lehq a chiq awg suhr haq a kaz khuhq daq lehq, nix-i ghad te che yawg muh he lehq hud suq lehd koz che muhq ted chuhq haq yehd lehq, liq haq lehd ma koz, chaw

[‡] **9:16 9:16 awg sinx pid sehr phad awg cehg mag suh vehr che yaog** Yer suq suh che haq te lehq co tiq ha tiq gha che haq koz gad che yaog.

awg gha lia haq lehd ma koz, yawd phehq puhr vid che yaog.

²⁰ Awg yand u ve haq yawd koz che, †“Awg suhr che awr lehr, Ghig sa nig hehd haq tawd pehar lar che kar tiq sax caz ve awg suhr phehq che yaog,” lehd koz che yaog.

²¹ Hax po bon yehg he lehq u huh yehd che awg khen awg gha lia haq liz, u ve heh te lehq yawd awg suhr yug lehq phehq puhr vid che yaog.

²² Awg lid tawd khuhd pid lar che heh te lehq, a lag kheh awg ceng gha lia haq awg suhr yug lehq chuhd kha lar che yaog. Awg suhr sez che ted ceng mad cawg ver, vend bax phehd che ted cear liz mad cawg.

Yer suq yawd awg ton tand vid che haq te lehq vend bax haq yug chid bag che

²³ Kheh te lehq, muhd nuh maq lo ve awg ceng teq pa ve awg hoq awg han haq chuhd kha tug, che kheh te che teq pa haq gha te che yaog. Kheh ma khuhd, muhd nuh maq lo awg cehg mag phehq che awg ceng teq pa haq chuhd kha tug, lex lehq daq che tand tug teq pa haq gha yehd che yaog.

²⁴ Awg lawn ghod ver, Khreq awr lehr chaw yad laq kuhr te lar che§ daq kehg che chehd kig awg khuhn gehe che ma hez. U ve awr lehr, awg cehg mag ve chehd kig ted mag ve awg hoq awg han lehax phehq che yaog. Kheh ma khuhd, a meha a nig awg pun Ghig sa mehz khuhd suhr

† 9:20 9:20 Tuhz 24:8 § 9:24 9:24 *laq kuhr te lar che* Mod ser te lar che hax po bon yehg haq koz che yaog.

yawd chehd lar tug, muhd nuh maq lo yawd gehe lar peg che yaog.

²⁵ Paw khod nux awr lehr, a sug yawd ved awg suhr ma hez che haq yug lehq, daq kehq che chehd kig awg khuhn khuhq gha lia gehe che yaog. Kheh ma khuhd, Khreq awr lehr u ve heh te lehq yawd awg ton laex pawz gha tand vid che ma hez.

²⁶ U kheh te gha tand vid che ver, mig gig te phanr thad liz tanr lehq, yawd laex pawz gha khanr suh tug yaog. Kheh ma khuhd, yawd awg ton tand vid che haq te lehq vend bax haq yug chid bag tug, awg leh med ve awg yand che awg khuhn yawd te pawaz lehax tuhaz che yaog.

²⁷ Chaw yad teq pa awr lehr, te pawaz lehax suh lehq, awg khaz nuhr suhx jehg che haq gha khanr che yaog.

²⁸ Che ve heh te lehq Khreq awr lehr, chaw kha peh ve vend bax haq khanr puhd tug, te pawaz lehax yawd awg ton tand vid che haq gha khanr che yaog. Yawd ni pawz te pawz kawq yaq che te yand, vend bax haq chuhd kha tug lag che ma hez. Kheh ma khuhd, yawd haq duhd law chehd che chaw teq pa haq yawd thaer khuhq vid tug lag che yaog.

10

¹ Awg lid tawd khuhd awr lehr, lag tug ve daq che awg ceng teq pa* awg cehg mag phehq che ma hez. U ve teq pa ve awg ghig han lehax phehq che yaog. Kheh te cheaq te lehq, ted khuhq peg

* **10:1 10:1 lag tug ve daq che awg ceng teq pa** Yer suq tea tug kanx haq koz che yaog.

ted khuhq khar thad liz tand tug haq lehax tand vid che awr lehr, awg pad huh jiz kae che chaw teq pa haq peh lawq vid tug te maq gha.

² I hehd peh lawq vehr che heh ver, awg khaz nuhr i hehd tand tug mad kawq tand che ma hez hawg la. A kor piag che chaw teq pa awr lehr, te pawz daq peg kehg peg che heh ver, awg khaz nuhr liz vend bax cawg che lehz, i hehd ve ni ma khuhn mad kawq duhd.

³ Kheh ma khuhd, tand tug che teq pa haq te lehq, ted khuhq peg ted khuhq vend bax teq pa i hehd haq kawq duhd nuhd vid che yaog.

⁴ Awg lawn ghod ver, nud par awg suhr he lehq a chiq awg suhr awr lehr, vend bax teq pa haq yug kha maq gha tag.

⁵ Kheh te cheaq te lehq, Khreq mig gig khod-aq lo yaq huh yawd koz che,

†“Ghig sa-og, nawg awr lehr tand tug he lehq
laq sawnr haq he gad che ma hez.

Ngag awg pun awg ton te ton nawg ghu lar peg che yaog.

⁶ A mir tox tand che tand tug he lehq
vend bax awg pun tand tug teq pa haq nawg
ha lehq che ma hez.

⁷ Awg yand u ve haq ngag koz che, ‘Ngawx lor,
loq lar che liq awg khuhn ngag awg lawn
buhq lar che heh,

“Ghig sa-og, nawg ved a lor haq te tug ngag lag
che yaog,” ,”

lehd koz lar che yaog.

† 10:5 10:5-7 Chid 40:6-8

⁸ Ar chid-i awg kawd huh koz lar che heh, “Tand tug he lehq laq sawnr teq pa haq lehd ma koz, a mir tox tand che tand tug he lehq vend bax awg pun tand tug teq pa haq lehd ma koz, nawg maq he gad lehq maq ha lehq che yaog,” lehd koz lar che yaog. (Tand tug che teq pa haq awg lid tawd khuhd koz lar che heh te lehq tand vid che yaog.)

⁹ “Ngawx lor, nawg ved a lor haq te tug ngag lag che yaog,” lehz yawd te pawz kawq koz che yaog. Awg khaz nuhr ve ted mag[†] haq yeg vid gha tug, awg kawd ped maq ve ted mag[‡] haq yawd chid bag lar haz che yaog.

¹⁰ U kheh te tug Ghig sa ve a lor cawd cheaq te lehq, Yer suq Khreq yawd ved awg ton te pawaz lehax tand vid che awg khuhn a nig daq vehr kehg vehr che yaog.

¹¹ Paw khod teq pa awr lehr, ni gha lia tand kig huh hox lar lehq, vend bax haq phehd maq gha che tand tug[§] teq pa haq tand vid don chehd che yaog.

¹² Kheh ma khuhd, Yer suq awr lehr vend bax haq phehd kha tug, co co taer taer awg pun tand tug ted mag^{*} lehax^{*} haq tand vid peg khaz nuhr, Ghig sa ve laq yaq awr pax awr huh mi chehd che yaog.

[†] **10:9 10:9 Awg khaz nuhr ve ted mag** Yer suq te lar che kar tiq sax caz awg suhx haq koz che yaog. [‡] **10:9 10:9 awg kawd ped maq ve ted mag** Mod ser ve kar tiq sax caz awg pir haq koz che yaog. [§] **10:11 10:11 vend bax haq phehd maq gha che tand tug** To nud to saz tox tand che haq koz che yaog. ^{*} **10:12 10:12 tand tug ted mag lehax** Yer suq yawd ved awg ton haq koz che yaog.

13 Yawd u huh mi chehd che awr lehr, yawd ved cand par teq pa haq yawd ved khi ho huhx lo, Ghig sa tar vid thad kha gag law chehd che yaog.

14 Awg lawn ghod ver, tand tug ted mag lehax haq tand che awg khuhn, daq veh kehg veh tod che chaw teq pa haq yawd co co taer taer peh lawq vid peg che yaog.

15 Daq che kehg che Awg ha phu liz a nig haq sax khiz khanr ax che yaog. Awg lawn ghod ver yawd koz che,

16 †“Awg yand u ve awg khuhn,
ngag i hehd haq te tug kar tiq sax caz awr lehr che kheh yaog.

Ngag ved awg lid tawd khuhd teq pa
i hehd ve ni ma awg khuhn lo ke vid lehq,
i hehd ve ni ma duhd khad awg thag huh ngag
buhq vid tug yaog,”

lehz Jawd mawd Ghig sa koz lar che yaog.

17 Kheh te lehq, “I hehd ve vend bax teq pa he lehq haeg che kanx teq pa haq ngag kawq tawd lar tug ma hez,” lehz daq che kehg che Awg ha phu koz che yaog.

18 Che teq pa haq phehd kha peg khaz nuhr, vend bax awg pun tand tug ted ceng haq mad kawq lor.

19 Kheh te lehq, a vix a nax teq paog, Yer suq ve awg suhr haq te lehq, daq kehg jad che chehd kig† awg khuhn a nig ni ma tag che khuhn te lehq gehe gha che yaog.

† 10:16 10:16-17 Yrm 31:33-34 † 10:19 10:19 *daq kehg jad che chehd kig* Ghig sa mehz khuhd suhr huh gehe phehq che haq koz che yaog. 4:16

²⁰ A nig gehe che awr lehr, Yer suq pha thed lar che haq leg kha‡ che haq cud lehq, a nig awg pun yawd co ha teq che yaq kaw awg suhx te caz te pawar lar che haq a nig geh che yaog. Yer suq suh che haq te lehq, pha thed lar che u ve haq yawd leg kha vehr che yaog.

²¹ Ghig sa ve yehg ted yehg awg khod-aq lo ir jad che paw khod te ghad a nig cawg che yaog.

²² Kheh te lehq, sir vix che ni ma awg khuhn cawg lar che haeg che awg ceng teq pa mehx vehr thad kha gag, a nig ved ni ma haq awg suhr phehq puh ax lehq daq kehg che a kaz haq yehd lehq a nig ved awg ton haq chuhd kha ax peg cheaq te lehq, a nig kha nehax yonr che awg khuhn, awg cehg mag ni ma awg tawg kha gag Ghig sa geh jiz gehe veg.

²³ A nig yonr lehq su haq koz mar vid lar che duhd law che ted ceng haq hiz hiz nad nad maq te lehq, yeg chawa yug cid lar-ag veg. Awg lawn ghod ver, kar tiq pid sehr phad awr lehr, kar tiq yeg che yaog.

²⁴ Kheh te lehq, te ghad he lehq te ghad haq haq pehd che ni ma cawg lehq, daq che kanx teq pa haq te daq vid tug, su haq duhd ngawx lehq awg ghad pid-ag veg.

²⁵ Chaw ted pehg pehar teq geha phawng daq che ted ceng haq chid bag lar haz vehr che yaog. Nig hehd u kheh taq te. Kheh ma kuhd, Yer suq kawq yaq che awg ni u ve teq ni gag vehr tez che haq nig hehd sir cheaq te lehq, lex lehq awg

‡ 10:20 10:20 *pha thed lar che haq leg kha* Yer suq khanr suh lehq Ghig sa geh kae phehq che haq koz che yaog.

ghad pid daq chehd-oq.

A sug yawd ved a lor awg khad haq maq gha kawq te tug sa tiq pid che

²⁶ Awg lawn ghod ver, awg cehg mag te che awg lawn haq a nig sir lehq haq yug peg khaz nuhr, a sug yawd ved a lor awg khad haq vend bax kawq te che ver, vend bax awg pun tand tug mad kawq cawg.

²⁷ Kheh ma khuhd, kuhz tug ir jad che suhx jehg che haq law lar che ted ceng he lehq Ghig sa ve cand par teq pa haq a mir tox bag tug che ted ceng lehax cawg che yaog.

²⁸ Mod ser ve awg lid tawd khuhd haq te yaq che chaw te ghad awr lehr, sax khiz khanr sehr phad ni ghad§ ma hez ver seh ghad cawg ver, su yawd haq maq har kax lehq dawz vehr che yaog.

²⁹ Ghig sa ve Yad phu haq naz kix lar lehq, a sug yawd awg ton haq daq kehq vid tug te che kar tiq sax caz ve awg suhr haq chaq chiz che lehz sawnr lehq, awg bon pehar sehr phad Awg ha phu haq maq sawnr ma caz koz che chaw te ghad awr lehr, nig hehd duhd ver, u ve haq keh lex lehq khawd-ehg taw maq hehnd jad che cir yanr che haq yawd gha khanr kenr tuawg le.

³⁰ Awg lawn ghod ver, †“Kawq te khuhq tug ted ceng awr lehr, ngag ved kanx yaog. Ngag kawq sehr vid tug yaog,” lehd koz lar che tawd te khuhd haq lehd ma koz, “Jawd mawd Ghig sa awr lehr, yawd ved chaw teq pa haq suhx jehg tug yaog,” lehd koz lar che tawd te khuhd haq

§ 10:28 10:28 *sax khiz khanr sehr phad ni ghad* Bon 17:2-7

† 10:30 10:30 Bon 32:35-36

lehd ma koz, che kheh koz sehr phad haq a nig sir chehd che yaog.

³¹ Teq chehd che Ghig sa ve laq kuhr awg khuhn che geh tug awr lehr, kuhz tug ir jad che* ted ceng phehq che yaog.

³² Pong lag che awg ni awg hax teq pa haq duhd ngawx-oq. Awg yand u ve haq, nig hehd awg ghiz haq gha mawg peg khaz nuhr;† yeg khanr che awg khuhn tuq che khanr che haq hax ceh nux gha bawz daq che yaog.

³³ Su mehz khuhd suhr nig hehd haq maq sawnr ma caz tea che lehd ma koz, du deh ax che lehd ma koz, nig hehd gha khanr che awg khod-aq liz, u kheh te gha khanr che chaw teq pa geh teq geha nig hehd ni ma awg khuhn gha khanr jaw che yaog.

³⁴ Awg lawn ghod ver, nig hehd thawnr khuhn chehd che chaw geh teq geha khanr che liz, su nig hehd ve med nged jeg kor haq hinx yug lu yug liz, nig hehd ha lehq ha ka khanr che yaog. Awg lawn ghod ver, u ve haq keh lex lehq daq jad che, maq meh x vix mad lug vix che med nged jeg kor nig hehd cawg lar che haq nig hehd sir vehr che yaog.

³⁵ Kheh te cheaq te lehq, nig hehd ni ma tag che ted ceng haq ta chid bag lar haz. Awg lawn ghod ver, u ve haq te lehq laq sawnr ir che ted ceng haq nig hehd gha tug yaog.

* **10:31 10:31 kuhz tug ir jad che** Ghig sa cir yanr che ted ceng haq koz che yaog. † **10:32 10:32 awg ghiz haq gha mawg peg khaz nuhr** Khreq yad phehq vehr khaz nuhr lehd koz gad che yaog.

³⁶ Ghig sa ve a lor haq nig hehd te lehq, yawd koz lar che heh gha te tug, yeg khanr vix che ni ma haq nig hehd lor che yaog.

³⁷ † “Awg lawn ghod ver, lag tug te ghad awr lehr, yawd maq law chehd lehq maq muh tand lag gag tug yaog.

³⁸ Ngag ved thed che cawd che chaw te ghad awr lehr, yonr che haq te lehq co ha gha teq tug yaog. Yawd awr lehr awg khaz nuhr jiz koeq‡ ver, ngag yawd awg khuhn ni khaz suh tug ma hez,”

lehd koz lar che yaog.

³⁹ Kheh ma khuhd, a nig awr lehr awg khaz nuhr jiz koeq lehq lug vehr sez vehr che chaw teq pa phehq che ma hez. A nig yonr che awg khuhn a nig ved co ha thaer khuhq che haq gha che chaw teq pa phehq che yaog.

11

Yonr che awg lawn

¹ Yonr che ted ceng haq te lehq, a nig duhd law chehd che teq pa haq awg cehg mag gha tug haq lehd ma koz, a nig mad mawg ser che awg ceng teq pa awg cehg mag cawg chehd che haq lehd ma koz, a nig kha nehax awg cehg mag sir lar che yaog.

² A mig thad ve chaw teq pa yonr cheaq te lehq, Ghig sa i hehd haq ni khaz suh che yaog.

† 10:37 10:37-38 Hbk 2:3-4 ‡ 10:38 10:38 *awg khaz nuhr jiz koeq* Ni ma maq yonr che haq koz che yaog.

³ Ghig sa ve tawd khuhd haq te lehq kha cawg kha mig che awg ceng gha lia phehaq che haq a nig gha sir che awr lehr, a nig yonr che haq te lehq yaog. Kheh te cheaq te lehq, mawg chehd che awg ceng teq pa awr lehr, mad mawg che awg ceng teq pa awg khuhn te tuhaz che haq liz a nig gha sir che yaog.

⁴ Ar ber laq* awr lehr, yonr cheaq te lehq, Kar id naq ve tand tug haq keh daq che tand tug Ghig sa haq tand vid che yaog. Yawd ved laq sawnr teq pa haq Ghig sa haq yug cheaq te lehq, yawd thed che cawd che chaw phehaq che yaog lehz, Ghig sa yawd awg lawn sax khiz khanr che yaog. Kheh te lehq, Ar ber laq suh vehr liz, yawd ved yonr che u ve haq te lehq yawd tawd yaw chehd ser che yaog.

⁵ †Ed nawq awr lehr, yonr cheaq te lehq suh che ted ceng haq maq gha khanr tug Ghig sa yawd haq muhd nuh maq lo yug taz veh che yaog. Ghig sa yawd haq yug taez veh cheaq te lehq, su yawd haq ca mad mawg. Ghig sa yawd haq mad yug taz veh ser huh, “Yawd haq ngag ni khaz suh che yaog,” lehz Ghig sa sax khiz khanr che yaog.

⁶ Chaw yad awr lehr, yonr che ted ceng mad cawg ver, Ghig sa ni khaz suh tug te maq gha. Awg lawn ghod ver, Ghig sa geh jiz kae che chaw awr lehr, Ghig sa cawg che haq lehd ma koz, yawd haq ca che chaw teq pa haq yawd awg bon pid che haq lehd ma koz, yawd gha yonr che yaog.

* 11:4 11:4 *Ar ber laq* Khiz 4:3-4 † 11:5 11:5 Khiz 5:24

7 Nod ar† awr lehr yonr cheaq te lehq, mad phehq lag ser che awg ceng teq pa awg lawn Ghig sa yawd haq koz vid mar vid che te yand, yawz yan che awg khuhn na yug lehq, yawd ved yehg yad ka yad teq pa gha pong tug, yawd huh lawd kor te che yaog. Che kheh te yonr che awg khuhn, yawd mig gig yad teq pa haq suhx taz lehq, yonr che haq te lehq thed che cawd che ted ceng haq gha che yaog.

8 Ar brar hanr‡ awr lehr yonr cheaq te lehq, yawd awg sinx gha tug muhd mig lo kae tug Ghig sa yawd haq kug che te yand, khar lo gha kae tug haq yawd maq sir liz na yug lehq kae che yaog.

9 Yonr cheaq te lehq, yawd gha tug Ghig sa kar tiq te lar che muhd mig awg khuhn, su muhd mig khuhn chehd che chaw heh yawd khehx chaw te chehd che yaog. Yawd geh teq geha Ghig sa kar tiq te lar che muhd mig u ve haq gha tug, Id caq he lehq Yar koq teq pa geh hax po teq pa awg khuhn yawd chehd chehd che yaog.

10 Awg lawn ghod ver, Ghig sa kawx lar te lar che, awg cuhz penr yeg jad che med haq yawd duhd law chehd che yaog.

11 Sar rad§ liz yonr cheaq te lehq, yad hu che awg yand leh vehr che liz, yawd yad hu gha che yaog. Awg lawn ghod ver, kar tiq pid sehr phad awr lehr, kar tiq yeg che yaog lehz Ar brar hanr sawnr lar che yaog.

† 11:7 11:7 **Nod ar** Khiz 5:28-9:29 ‡ 11:8 11:8 **Ar brar hanr** Khiz 12-25 § 11:11 11:11 **Sar rad** Ar brar hanr ve awg mid ma chaw meh ma haq koz che yaog. Khiz 18:11-12

12 Kheh te lehq, mawd jad lehq suh vehr tez che* haw khaz te ghad lehax awg khuhn, awg yad awg dug kha peh cawag che yaog. I hehd awr lehr, muhd nuh maq lo cawg che muhd ki sir heh te lehq mad jad lehq, lad chuhd ghig puhr pad lo cawg che sehnd sir heh te lehq ghawn maq gha thad kha gag cawg che yaog.

13 Chaw che teq pa awg gha lia, yonr lar che khuhn suh vehr che yaog. Ghig sa i hehd haq pid tug yaog lehd koz lar che awg ceng teq pa haq i hehd maq gha ser liz, awg ceng u ve teq pa haq vid-aq lo i hehd gha mawg lehq ha lehq jad che yaog. I hehd awr lehr, mig gig khod-aq lo chehd thad, su muhd su mig lo khehx chaw heh te chehd che yaog lehz i hehd koz che yaog.

14 U kheh koz che chaw teq pa awr lehr, i hehd gha tug muhd mig haq ca chehd che yaog, lehz i hehd kha sehax pheq mawa che yaog.

15 I hehd tuhaz che muhd mig haq duhd nuhd chehd che ver, i hehd koeq tug awg yand cawg che yaog.

16 Kheh ma khuhd, i hehd duhd law chehd che muhd mig awr lehr, u ve haq keh daq che muhd nuh maq muhd mig phehq che yaog. Kheh te cheaq te lehq, Ghig sa awr lehr i hehd ve Ghig sa phehq che yaog lehz, su koz che haq yawd mad yaq taw. Awg lawn ghod ver, i hehd chehd tug awg pun med haq yawd ghu lar peg che yaog.

17-18 Ar brar hanr awr lehr, yonr cheaq te lehq, Ghig sa yawd haq lawnd ngawx che te yand,

* **11:12 11:12 suh vehr tez che** A saq 100 khuhq gag vehr che Ar brar hanr haq koz che yaog. Rm 4:19

yawd Id caq haq yug lehq tand vid che yaog. †Id caq awg khuhn nawg ved awg ceng awg khad cawag tug yaog lehd koz, kar tiq gha lar che chaw te ghad awr lehr, yawd ved yad par te ghad lehax te che haq tand vid che yaog.

19 Awg lawn ghod ver, Ghig sa awr lehr chaw yad haq suh kig lo kawq teq tuag vid vix che haq yawd yonr chehd che yaog. Tawd par hax te ver, suh kig lo yawd ved yad par haq yawd kawq khuhq gha che† yaog.

20 Id caq awr lehr yonr cheaq te lehq, Yar koq he lehq Id sawd haq awg khaz nuhr gha tug awg bon naq vid lar che yaog.

21 †Yar koq awr lehr, yonr cheaq te lehq, suh vehr tez che te yand, Yod sehq ve yad par ni ghad haq bon naq vid lehq, yawd ved jud fir tag thuhq cid lar lehq Ghig sa haq a kor pi che yaog.

22 Yod sehq awr lehr yonr cheaq te lehq, yawd ved a saq leh vehr tez che te yand, Id sar rer laq chaw teq pa Ed jid tuq muhd mig awg khuhn gha tuhez tug awg lawn koz vid lehq, yawd ved awg ghuhd haq khawd-ehg kkeh te tug awg lawn yawd tawd pid lar haz che yaog.

23 Mod ser ve awr pa awr ye awr lehr yonr cheaq te lehq, Mod ser pawag peg khaz nuhr, har pa seh lehd kha gag yawd haq khuhd ceh lar che yaog. Awg lawn ghod ver, yad par u ve awr lehr awg khed awg ngand daq jad che haq ix mag gha mawg lehq, jawd mawd nux tawd pid lar che haq ix mag ma kuhz.

† 11:17-18 11:17-18 Khiz 21:12 † 11:19 11:19 *suh kig lo ... kawq gha che* Id caq awg lawn koz chehd che yaog. † 11:21 11:21 Khiz 47:31

24 Mod ser awr lehr yonr cheaq te lehq, yawd ir vehr che te yand thad, Phar rawd yad mid ve awg yad par lehd koz che haq yawd maq khanr gad.

25 Teq cuhx te yand vend bax awg khuhn ha lehq chehd che haq keh Ghig sa ve awg yad awg dug teq pa geh teq geha gha tuq gha khanr tug haq yawd lex lehq he gad che yaog.

26 Khreq awg pun gha tuq gha khanr che ted ceng awr lehr, Ed jid tuq muhd mig awg khuhn cawg che daq jad che med nged jeg kor haq keh lex lehq awg phuhd khaz jad che ted ceng phehq che lehd, yawd duhd lar che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd gha tug laq sawnr haq yawd chid ngawx cuhx chehd che yaog.

27 Yonr cheaq te lehq, jawd mawd nux nez nag che haq yawd ma kuhz lehq, Ed jid tuq muhd mig awg khuhn tuhez che yaog. Awg lawn ghod ver, mawg maq gha che‡ te ghad haq mawg lar che heh te lehq, yawd ni ma yeg che yaog.

28 Yad kaog teq pa haq te lug sehr phad awr lehr, i hehd haq maq gha duhq tug, Mod ser yawd yonr cheaq te lehq, Par sar khar pawehd te lehq awg suhr phehq puhr lar che yaog.

29 Yonr cheaq te lehq, Id sar rer laq chaw teq pa awr lehr god-o ghad te che mig gig thang huh tod kae che heh, Lad chuhd ghig ni haq khanr veh che yaog. Kheh ma khuhd Ed jid tuq chaw teq pa u ve heh te lehq khanr kae chehd che te yand, ka suh vehr che yaog.

‡ 11:27 11:27 *mawg maq gha che* Ghig sa haq koz che yaog.

³⁰ Yonr cheaq te lehq, Id sar rer laq chaw teq pa Yer riq khod[§] med haq suhr ni caw peg khaz nuhr, lad vend paz cheag che yaog.

³¹ Meh mar lanx Rar haq* awr lehr, yonr cheaq te lehq maq na yug che chaw teq pa geh maq gha lug. Awg lawn ghod ver, jaz ngawx sehr phad teq pa haq yawd ha lehq ha ka haq yug che haq te lehq yaog.

³² Kheh te lehq, ngag a thoq haq vawr gha kawq koz tug ser-aw le. Awg lawn ghod ver, Gid donr, Bar rehq, Sar sonr, Yer phar taq, Dar viq, Sar moer laq he lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa awg lawn ca koz mad peg tag.

³³ Chaw u ve teq pa awr lehr, yonr cheaq te lehq muhd mig teq pa haq ghad che, thed-e ghad cawd-aw ghad uq penr che, Ghig sa ve kar tiq tawd khuhd teq pa haq gha lar che, lad cag six ve mawq kaw haq hoz lar che,

³⁴ hehnd jad che a mir haq sex vehr ghad che, a teh laq khuhn gha pong che, awg ghad nud che ted ceng awg khuhn awg ghad ir che haq gha che, maq bawz che awg khuhn awg ghad ir lag lehq, su muhd mig ve maq yad teq pa haq ghaq kog che yaog.

³⁵ Yad mid teq pa awr lehr, suh kig lo a sug yawd ved chaw kawq teq tuag che haq kawq khuhq gha che yaog.

Chaw ted pehg pehar awr lehr, hehnd jad che du deh che haq gha khanr che yaog. Awg lawn ghod ver, lex lehq daq che kawq teq tuag che ted

§ 11:30 11:30 *Yer riq khod* Ys 6 * 11:31 11:31 *Rar haq* Ys 2:1-21, Yk 2:25

ceng haq gha tug, su pong vid che haq i hehd maq khanr yug.

³⁶ Chaw ted pehg pehar awr lehr, su maq sawnr ma caz te lehq dawz che haq gha khanr che awg khod-aq liz, son caz pheh lehq thawnr khuhn ke lar che haq gha khanr che yaog.

³⁷ Su huhx meh bag che, lex le le chez che he lehq a teh chuh vehr che haq i hehd gha khanr che yaog. Har ghuhd jad che ted ceng, du deh che ted ceng he lehq tuq che khanr che ted ceng haq i hehd gha khanr che awg khuhn, yawg gig kox a chiq gig kox haq veq deh lehq, ted kag peg ted kag lo i hehd gha phaw tod che yaog.

³⁸ I hehd awr lehr, heh pir khuhn he lehq keh thag lo lawg khoq lo, mig kor hax kor khuhn lo ca chehd tod che yaog. I hehd daq che haq te lehq, mig gig che ve i hehd haq maq kenr.

³⁹ Chaw u ve teq pa awg gha lia awr lehr, i hehd yonr che lehq Ghig sa sax khiz khanr che liz, kar tiq pid lar che teq pa haq i hehd maq gha ser.

⁴⁰ A thoq haq te lehq le lehd koz ver, Ghig sa awr lehr a nig awg pun daq jad che ted ceng haq ghu lar che haq te lehq, chaw u ve teq pa awr lehr, a nig geh teq geha ma hez ver, i hehd peh lawq che ted ceng haq gha tug ma hez.

12

Yer suq haq kha nehax ngawx lar-oq

¹ Kheh te cheaq te lehq, sax khiz khanr sehr phad* kheh taw maq mad lehq, mog heh te lehq

* **12:1 12:1 sax khiz khanr sehr phad** Her brehd liq 11 khuhn buhq lar che chaw teq pa haq koz che yaog.

a nig haq caw yuhd chehd cheaq te lehq, tawr chuhd lar che awg ceng awg gha lia haq chid bag vehr lehq, huhz chehd che vend bax awg gha lia haq kuhz chid bag lar haz lehq, a sug yawd awg pun ghu lar ax che awg khad haq ni ma yeg che awg khuhn cex kae veg.

² Cex kae chehd che te yand, Yer suq haq kha nehax ngawx lar-oq. Yawd awr lehr, a nig ved yonr che ted ceng haq awg kawd maq tanr te lehq peh lawq vid sehr phad phehq che yaog. Yawd mehaz khuhd suhr teh lar che ha lehq tug ted ceng haq te lehq, yaq taw che ted ceng haq ma duhd lehq, laq kan thag huh khanr suh peg che yaog. Yawd awr lehr, a meha Ghig sa ve kaw jaw laq yaq awr pax awr mi chehd vehr che yaog.

³ Nig hehd awg ghad maq gha nud lehq, ni ma maq gha lug tug, vend bax yad teq pa ve laq kuhr awg khuhn kheh taw taw kha muhd kha na te lehq tawr chuhd chehd che haq gha khanr che te ghad haq duhd ngawx-oq.

⁴ Nig hehd awr lehr, vend bax haq gha tawr daq bawz daq che awg khuhn, nig hehd ve awg suhr sez thad kha gag maq gha khanr jaw ser.

⁵ Yad par teq pa haq awr pa mar vid che heh, Ghig sa nig hehd haq koz mar ax che tawd khuhd haq nig hehd lend vehor la. Yawd koz che,

†“Ngag yad par-og, Jawd mawd Ghig sa jawq mar lar che haq

kheha koz gid cheawg lehd ta duhd.

Yawd nawg haq ded mar ax che te yand, ni ma tad lug.

† 12:5 12:5-6 Tawd 3:11-12

⁶ Awg lawn ghod ver, Jawd mawd Ghig sa awr lehr yawd haq che chaw haq jawq mar vid lehq, yawd haq yug che yad par awg gha lia haq jawq mar vid che yaog,”

lehz yawd koz lar che yaog.

⁷ Yawd jawq mar lar che haq yeg khanr-oq. Yad par teq pa haq awr pa te vid che heh te lehq, Ghig sa nig hehd haq tea chehd che yaog. Awg lawn ghod ver, awr pa mad jawq mar vid che yad par a sug te ghad cawg hawg le.

⁸ Yad awg gha lia jawq mar che ted ceng haq gha khanr che heh nig hehd maq gha khanr che ver, nig hehd yad awg cehg mag phehq che ma hez, hax chawd hax paz ve yad phehq che yaog.

⁹ Kheh te lehq, a nig haq jawq mar ax tug, awg suhr awg sar phawd awr awr pa teq pa cawg lehq, i hehd haq a nig yawz yan che yaog. Che haq keh lex lehq, co ha phawd awr ve Awr pa awg huhx lo a nig kha sehax chehd lehq co ha gha teq cawd che ma hez hawg la.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, i hehd awr lehr a sug yawd ni ma cawd che heh a nig haq teq cuhx te yand awg khuhn lehax jawq mar che yaog. Kheh ma khuhd Ghig sa awr lehr, yawd daq che kehg che heh a nig liz daq lag kehg lag tug, a nig awg pun daq che haq yawd duhd lehq jawq mar ax che yaog.

¹¹ Jawq mar ax che awg ceng gha lia haq gha khanr che te yand, ha lehq tug cawg che ma hez, duhd har tug lehax cawg che yaog. Kheh ma khuhd, mar che haq gha khanr yug che chaw teq pa awg pun, awg khaz nuhr ver, thed che cawd

che awg khuhn duhd sa gad sa che awg sir nuhaq
che yaog.

*Ghig sa ve awg bon haq maq gha chid bag lar
haz tug sa tiq pid che*

¹² Kheh te cheaq te lehq, nig hehd ve laq kuhr
teh-o teh-o te chehd che teq pa haq chid lehq,
awg ghad mad cawg che khi cuhx ku teq pa haq
awg ghad cawag vid-oq.

¹³ Khi kud lug che chaw teq pa awg cuhx maq
gha jiz kae lehq na vehr tug, nig hehd ve khi kud
awg pun yaq kaw thed-e ghad ghu lar-oq.

¹⁴ Nig hehd awr lehr, daq vid kehg vid tug lehd
ma koz, chaw awg gha lia haq cawd daq hawr
daq tug lehd ma koz, hax ceh nux teo. Daq che
kehg che mad cawg che chaw a sug te ghad lehd
ma koz, Jawd mawd Ghig sa haq maq gha mawg.

¹⁵ Nig hehd sa tiq kha nehax tar-oq. Ma hez
ver, nig hehd awg khuhn chaw te ghad ghad Ghig
sa ve awg bon haq maq gha vix-aq. Chaw u ve
awr lehr, khad che awg chi tuhaz heh te lehq nig
hehd haq soq saq lehq chaw kha peh haq chaq
chiz tug liz tea vix-aq.

¹⁶ Awr te pog lehax gha cad tug awg pun, yad
kaog ve a yad haq huhd vehr che Id sawd heh te
lehq, hax chawd hax paz te lehq Ghig sa haq ma
yawz maq yan che chaw, nig hehd awg khuhn te
ghad-eg liz maq gha cawg tug, sa tiq kha nehax
tar-oq.

¹⁷ Awg lawn ghod ver, awg khaz nuhr Id sawd
awr lehr naq vid che awg bon haq kawq he gad
che te yand, chid bag lar haz che haq yawd gha
khanr che lehz nig hehd sir che yaog. Mehz ghig

yaq che awg khuhn yawd hax ceh nux ca liz, kawq duhd phuhz tug awg yand mad kawq cawg.

¹⁸ Awg lawn ghod ver, laq kuhr liz vad gha che, a mir toq che, awg naz tuhx awg naz hoq te che he lehq muhd huh nux mez lag che keh ted dig huh nig hehd lag che ma hez.

¹⁹ Keh u ve ted dig huh behd mez che awg khuhd he lehq tawd yaw che awg khuhd haq gha kad che chaw teq pa awr lehr, i hehd haq tawd maq gha kawq yawa tug lawg khawx che yaog.

²⁰ Awg lawn ghod ver, †“To nud to saz liz keh u ve haq gha duhq ver, huhx meh bag vehr-oq,” lehq tawd pid lar che haq i hehd khanr maq gha.

²¹ U ve teq pa haq gha mawg che te yand, kuhz tug ir jad che haq te lehq, †Ngag kuhz ched jad che yaog lehq, Mod ser koz che yaog.

²² Kheh ma khuhd, nig hehd lag che awr lehr, Yid onr keh thag lo lag che yaog. Keh u ve awr lehr, teq chehd che Ghig sa ve med, muhd nuh maq lo ve Yer ruq sar lehr, ca ghawn mad peg che muhd nuh maq cuh yad teq pa ha lehq ha ka phawng daq kig,

²³ muhd nuh maq ve cag land awg khuhn awg meh buhq lar che yad kaog teq pa phawng daq kig phehq che yaog. Chaw awg gha lia haq suhx jehg sehr phad Ghig sa chehd lo, peh lawq vehr che thed che cawd che chaw teq pa ve co ha teq pa cawg kig lo,

²⁴ kar tiq sax caz awg suhx awg pun awg kanr te sehr phad Yer suq chehd lo he lehq Ar ber laq

ve awg suhr† tawd yaw che haq keh lex lehq daq che tawd haq yaw che, phehq puhr vid lar che awg suhr chehd lo nig hehd lag che yaog.

25 Nig hehd awr lehr, tawd yawa sehr phad‡ ve awg khuhd haq maq na che chaw maq gha phehq tug, sa tiq tar-oq. Awg lawn ghod ver, mig gig khod-aq lo sa tiq pid sehr phad§ khuhd haq i hehd maq na che haq te lehq maq gha pong ver, muhd nuh maq lo chehd che sa tiq pid sehr phad* khuhd haq a nig maq na ver, lex lehq pong maq gha hawg.

26 Awg yand u ve haq, yawd ved awg khuhd mig gig haq hiz vid che yaog. †Kheh ma khuhd, a meha kar tiq cawg lar che awr lehr, Mig gig haq ngag te pawz kawq hiz vid tug ser che awg khod-aq liz, muhd nuh maq haq liz hiz vid tug yaog lehd yawd koz lar che yaog.

27 Te pawz kawq hiz vid tug ser lehz koz lar che awr lehr, hiz vid maq gha che awg ceng teq pa khar thad liz yeg chehd tug, hiz vid gha che awg ceng teq pa haq yug chid bag tug yaog lehd koz gad che yaog. Hiz vid gha che awg ceng teq pa awr lehr, te phanr lar che awg ceng teq pa phehq che yaog.

28 Kheh te lehq, hiz vid maq gha che muhd mig haq a nig gha lar cheaq te lehq, Ghig sa ve awg

† 12:24 12:24 *Ar ber laq ve awg suhr* Kawq te khuhq vid tug kug chehd che haq koz che yaog. ‡ 12:25 12:25 *tawd yawa*

sehr phad Ghig sa haq koz che yaog. § 12:25 12:25 *mig gig khod-aq lo sa tiq pid sehr phad* Mod ser haq koz che yaog.

* 12:25 12:25 *muhd nuh maq lo chehd che sa tiq pid sehr phad* Yer suq haq koz che yaog. † 12:26 12:26 Hg 2:6

bon haq chid muhag veg. Yawz yan vix kuhz vix che awg khuhn, Ghig sa ni ma cawd che heh yawd haq a kor piag veg.

²⁹ Awg lawn ghod ver, a nig ved Ghig sa awr lehr, toq bag chehd che a mir[†] phehq che yaog.

13

Khreq yad teq pa te kenr che kanx

¹ A vix a nax haq daq che ted ceng nig hehd khar thad liz cawg vid-oq.

² Khehx chaw teq pa haq haq yug tug ta lend. Awg lawn ghod ver, chaw ted pehg pehar khehx chaw haq haq yug che te yand, i hehd maq sir che awg khuhn muhd nuh maq cuh yad teq pa haq haq yug jaw che yaog.

³ Nig hehd awr lehr, thawnr khuhn chehd che chaw teq pa geh teq geha chehd chehd che heh te sawnr lar lehq, i hehd haq duhd nuhd-oq. Nig hehd liz du deh che haq gha khanr chehd che heh te sawnr lar lehq, du deh che haq gha khanr chehd che chaw teq pa haq duhd nuhd-oq.

⁴ Awg phad mawd awg mid ma he daq che ted ceng haq chaw awg gha lia tar ir tar muh vid-oq. Awg phad mawd awg mid ma teq pa ma thed ma cawd che awg khad haq taq kae. Awg lawn ghod ver, gid yaq che chaw he lehq hax chawd hax paz te che chaw teq pa haq Ghig sa cir yanr vid tug yaog.

⁵ Phu haq sex lae che ted ceng nig hehd awg khuhn tad cawg vid. Nig hehd kha cawg lar che

[†] 12:29 12:29 *toq bag chehd che a mir* Mad daq che haq te lug sehr phad lehd koz gad che yaog. Tuhz 24:17

teq pa haq ni khaz suh chehd-oq. Awg lawn ghod ver, †“Ngag nawg haq khar thad liz ma phaz, khar thad liz ma chid bag,” lehz Ghig sa koz lar che yaog.

⁶ Kheh te cheaq te lehq,
 †“Jawd mawd Ghig sa awr lehr, ngag haq ga sehr phad phehq lehq,
 ngag teq chaweh kuhz tug mad cawg.
 Chaw yad ngag haq a thoq tea gha tuawg le,”
 lehd koz ni ma tag che khuhn a nig koz gha che yaog.

⁷ Nig hehd ve awg hox teq pa haq duhd nuhd-oq. I hehd awr lehr, nig hehd haq Ghig sa ve tawd khuhd mar ax che yaog. I hehd suh thad kha gag te che awg lid awg khad teq pa haq nig hehd duhd ngawx lehq, i hehd yonr che ted ceng haq hend yug lehq teo.

⁸ Yer suq Khreq awr lehr, a mig ni, yaq ni he lehq co co taer taer kha sur suar phehq chehd che yaog.

⁹ Ma hez hez che awg ceng teq pa su laex ceng ca mar ax che awg khad haq nig hehd taq kae. Ghig sa ve awg bon haq te lehq ni ma yeg ver, daq jad che yaog. Cad tug ce kan che awg lid teq pa haq te lehq ni ma yeg tug ma hez. Cad tug ce kan che awg lid haq yehd che chaw teq pa awr lehr, u ve awg khuhn awg bon maq gha.

¹⁰ A nig tand kig ted mag cawg che* yaog. Hax po bon yehg awg khuhn kanx te che chaw teq pa

† 13:5 13:5 Bon 31:6, 31:8 † 13:6 13:6 Chid 118:6 * 13:10 13:10 *tand kig ted mag cawg che* Laq kan haq koz gad che yaog.

awr lehr, tand kig che ve ted mag huh gha cad tug a khawag mad cawg.

¹¹ Awg lawn ghod ver, paw khod nux awr lehr vend bax phehd tug tand tug awg pun to nud to saz ve awg suhr haq yug lehq, daq kehg jad che chehd kig awg khuhn gehe peg khaz nuhr, awg ton u ve teq pa haq i hehd ve chehd kig awg bag lo a mir tox ke che yaog.

¹² U ve heh te lehq Yer suq liz, yawd ved awg suhr haq te lehq chaw yad haq daq vid kehg vid tug, lad vend ghaz mir khuh awg bag huh yawd khanr suh che yaog.

¹³ Kheh te lehq a nig liz, su maq sawnr ma caz te che haq yawd khanr che heh te lehq, a nig khanr che awg khuhn, chehd kig awg bag lo[†] yawd geh tuhz kae veg.

¹⁴ Awg lawn ghod ver, a nig mig gig che khod-aq lo yeg che med mad cawg. Kheh ma khuhd, awg khaz nuhr cawag tug med haq a nig duhd law lehq ca chehd che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, Yer suq haq te lehq, a nig Ghig sa haq khar thad liz chid muh che tand tug ted ceng tand vid-ag veg. Che kheh te lehd koz che awr lehr, a nig ved mawq kaw awg khuhn tuhaz che tawd khuhd teq pa yawd ved awg meh haq chid muh che ted ceng haq koz che yaog.

¹⁶ Daq che haq te che ted ceng he lehq su haq med nged jeg kor pehg vid che ted ceng haq ta lend. Awg lawn ghod ver, kheh te che tand tug teq pa haq Ghig sa ni ma cawd che yaog.

[†] **13:13 13:13 chehd kig awg bag lo** Yud daq awg lid haq teh lar haz lehq Khreq ve awg lid kawq teag veg lehd koz gad che yaog. Tuhz 29:14

¹⁷ Nig hehd ve awg hox teq pa ve tawd haq na yug lehq, i hehd awg huhx lo kha nehax chehd-oq. Awg lawn ghod ver, i hehd te che kanx awg lawn Ghig sa haq gha koz mar vid tug chaw phehq cheaq te lehq, nig hehd ve co ha haq i hehd kha nehax ngawx haq sax chehd che yaog. I hehd kheh te ngawx haq sax chehd che te yand, duhd har tug mad cawg lehq ha lehq ha ka te gha tug, i hehd ve tawd haq kha nehax naoq. Kheh ma hez ver, nig hehd awg pun awg bon teq chaweh mad cawg.

¹⁸ Ngag awg pun bon lawg ax laoq. Awg lawn ghod ver, ngag ved sir vix che ni ma awr lehr, yaq kig mad cawg lehz ngag sir chehd che yaog. Awg ceng gha lia awg khuhn ngag daq che haq lehax te gad che yaog.

¹⁹ Ngag nig hehd geh har naq gha kawaq tug, lex lehq bon lawg ax tug ngag nig hehd haq lawg khawx che yaog.

Bon naq vid che he lehq awg leh med ve tawd te khuhd

²⁰⁻²¹ A nig ved Jawd mawd Yer suq awr lehr, yawg huhx sehr phad ir jad che te ghad phehq che yaog. Co co taer taer kar tiq sax caz te tug yawd ved awg suhr haq cud lehq, Ghig sa yawd haq kawq teq tuag vid che yaog. Duhd sa gad sa tug te sehr phad Ghig sa ve a lor haq nig hehd te gha tug, daq che awg ceng gha lia nig hehd awg khuhn kha peh ghad cawg tug, ngag Ghig sa geh lawg che yaog. Ghig sa awr lehr, Yer suq Khreq haq cud lehq yawd mehzh khuhd suhr ni ma cawd che ted ceng haq a nig awg khuhn te chehd che

yaog. Yer suq Khreq haq co co taer taer chid ir chid muh vid-oq. A meng.

²² A vix a nax teq paog, ngag nig hehd haq ngeh che liq te koz buhq fea lar che yaog. Ngag awg ghad pehar che tawd khuhd haq yeg khanr lehq na yug tug ngag nig hehd haq lawg khawx che yaog.

²³ A nig ved a vix a nax Tiq mod ser haq su phehd kha vehr che‡ lehz sir-oq. Yawd har naq lag gag ver, ngag liz yawd geh teq geha lag lehq nig hehd haq gha mawg daq tug yaog.

²⁴ Nig hehd ve awg hox awg gha lia he lehq Khreq yad awg gha lia haq ngag duhd nuhd chehd che yaog lehd koz vid-oq. Chuhr huh chehd chehd che Id tar lir chaw teq pa nig hehd haq duhd nuhd chehd che yaog lehz tawd sanr fea lar che yaog.

²⁵ Nig hehd awg gha lia geh awg bon awg sinx cawg vid-oq.

‡ 13:23 13:23 *su phehd kha vehr che* Tiq mod ser haq su thawnr khuhn tuhz peha vehr che haq koz che yaog.

Lahu Shi
Lahu Shi: Lad hur Si Liq Phu Awg Suhx New
Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lahu Si

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files
dated 10 May 2025

e3f23237-3165-58f9-84d8-20fb5acd84fe